

Iskajša ob 4. jutraj... Stane mesečno Din 25... Oglasi po tarifu... Uredništvo: Dnevna redakcija: Miklošičeva cesta...

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Uprava: Upravništvo: Ljubljana, Prešernova... Inzeratni oddelk: Ljubljana, Prešernova... Podružnici: Maribor, Barvarska ulica...

Ljubljana, 5. avgusta. Zadnje tedne se neprestano ponavljajo glasovi, napovedujoči skorajšnji padec Cankova...

V tej obliki najnovejša vest, ki ji moramo pač pripisovati senzacionalen pomen, ni popolnoma nova...

Nemogoče je bilo seveda kontrolirati navedeno vest, kaj šele nje podrobnosti...

Jasno je, da moramo vse te in slične vesti sprejemati s skrajno skepto.

Prejstane je še možnost konsultacije z opozicijskimi strankami. Njih cilj bi mogoče biti samo pritenitev opozicije...

Zdi se, da obstoja samo v tem obsegu možnost notranjih sprememb v Bolgarii...

Mala antanta zahteva garancije za vse meje Praga, 5. avgusta, s. Iz merodajnih krogov poročajo...

Konferenca generalnih štabov Male antante Beograd, 5. avgusta, p. Bukareški «Vltov» poroča...

Po odgoditvi Narodne skupščine

Zaključni seji radikalnega in radičevskega kluba. — Spor za velike župane in državne podtajnike se nadaljuje. — Ministri na potovanjih.

Beograd, 5. avgusta, r. Po večerajšnjem burnem dnevu je nastalo danes v Beogradu popolno politično mrtvilo...

Ob 10. dopoldne se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri so razpravljali o vprašanju velikih županov in državnih podtajnikov...

Nocjo je odpotoval na Bled minister za izenačenje zakonov dr. Srskić, ki se je kralju predložil v podpis...

Vojvodinski radikali proti radičevcem

Spor radi sremskega velikega župana. — Dr. Maček v Beogradu v politični misiji.

Beograd, 5. avgusta, p. Danes je prišel semkaj podpredsednik HSS dr. Maček, ki je bil ves dan v zvezi z ministri...

Zanimivo je, da radičevci odkrito priznavajo, da pripravljajo večje preganjanje samostojnih demokratov...

Seja ministrskega sveta

Podpiranje hrvatskih separatističnih prireditev. — Vladna subvencija hrvatskemu Sokolu. — Nettunske konvencije.

Beograd, 5. avgusta, p. Današnja seja ministrskega sveta je trajala od 11. do pol 14. ure...

Minister za trgovino in industrijo dr. Krajač je poročal o svojih razgovorih s poljskim poslaništvom...

Kralj Boris nadaljuje akcijo za nov režim

Avdijence opozicijskih voditeljev. — Razdvojenost v vladnem bloku. — Cankov pripravjen odstopiti? — Neutralnost oficirjev in makedonstvujuščih.

Bukarešta, 5. avgusta, z. Zadnje vesti iz Sofije poročajo o novi akciji kralja Borisa za sporazum z opozicijo...

Tudi v vladnem bloku samem stalno narasča struja, ki zagovarja narodno spravo. Njeni pripadniki opozarjajo na to...

Cankov in njegovi ožji somišljeniki se tej spravaški struji z vso silo upirajo...

dosedanega direktorja generalne direktcije neposrednih davkov.

Beograd, 5. avgusta, p. Predsednik Narodne skupščine gosp. Marko Trifković je obel in odpuščen jutri zvečer v Gileichenberg...

Zagreb, 5. avgusta, n. Minister za šume in rudnike dr. Niko Nikić je dospel davi z brzovlakom v Zagreb...

Zagreb, 5. avgusta, n. Minister notranjih del Boža Maksimović je danes na svojem povratku z Bleda telefonski naročil iz Ljubljane...

Vojvodinski radikali proti radičevcem

Ijen s tem postopanjem radičevcev, posebno v njegovem srežu. Poslanec Popović je v tem smislu tekom večerajšnje dne intervjuiral pri zastopniku predsednika vlade Marku Gjuričiću...

Veliki manevri rdeče armade

London, 5. avgusta, s. Kakor poroča «Chicago Tribune» iz Rige, bo imela sovjetska armada od 8. avgusta dalje v mnskem okrožju pod vrhovnim poveljstvom Frundzeja velike manevre...

Novi sovjetski oficirji

Berlin, avgusta, r. «Deutsche Allgemeine Zeitung» poroča iz Moskve, da bodo dne 8. avgusta iz vseh ruskih vojaških šol izšli novoimenovani oficirji...

Rudarski spor v Ameriki

Atlantic City, 5. avgusta, s. Pogajanja rudarjev in lastnikov pregovornikov o mezdni vprašanji so bila prekinjena...

Pomoč angleški premošgovni industriji z davkom na pivo

London, 5. avgusta, k. Reuterjev urad poroča, da bo vlada na jutrišnji seji predložila zakonski osnutek za dovolitev 10 milijonov funtov...

Nemiri v Siriji

Pariz, 5. avgusta, s. «Wolfow urad» javlja o spopadih v Siriji. Kakor javljajo «Times» so se pričele v Drusegu vojaške operacije...

Nov konflikt med francoskimi socialisti in vlado

Pariz, avgusta, z. Imenovanje zborničnega podpredsednika, socialističnega poslance Aleksandra Varenca za generalnega guvernerja Indo-Kitajskega...

Grška kampanja proti Jugoslaviji

Grška vlada hoče odvzeti naši državi progo Gjevgelija-Solun. Novi časopisni napadi na Jugoslavijo.

Atene, 5. avgusta, a. V prometnem ministrstvu so se večeraj pričela pogajanja med zastopniki grške vlade...

Beograd, 5. avgusta, r. Atensko in solunsko časopisje izraža veliko nezadovoljstvo z zadnjimi izjavami zunanjega ministra dr. Ninčića...

Usodne konference v Londonu

Sestanek med Briandom in Chamberlainom. — Posvetovanja v angleškem zunanjem uradu. — V septembru pogajanja z Nemčijo.

London, 5. avgusta, s. Listi soglasno poročajo, da je sestanek med Briandom in Chamberlainom sicer odgojen, vendar pa se bo v najkrajšem času gotovo vršil...

Francosko-španski mirovni pogoji Abd el Krimu

Priznanje rifske avtonomije s posebno policijo. — Španija zahteva ceutsko in meliško cono. — Zveza narodov naj bi nadzorovala novo stanje.

Pariz, 5. avgusta, a. «Matin» poroča iz Tetuana, da sta Francija in Španija pri pogajanjih z Abd el Krimom ponudili naslednje mirovne pogoje:

1.) Abd el Krim prizna versko suvereniteto maroškega sultana in njegovega rednega naslednika; 2.) Francija in Španija priznata upravno avtonomijo Rifa...

Obnovljeni krediti Uprave fondov

Beograd, 5. avgusta, r. Izdajanje posojil na hipoteke, ki jih je Uprava fondov ustavila radj tehničnih razlogov...

Novo obsodbe v Rusiji

Moskva, 5. avgusta, s. Po 18dnevni razpravi je vrhovno sodišče v Georgiji izreklo sodbo proti obdoru, ki je povzročil upor v avgustu l. 1924...

Odplačevanje francoskih dolgov Angliji

London, avgusta, s. Francosko-angleška izvedenška komisija, ki ima nalog proučiti način odplačevanja francoskih dolgov Angliji...

Aretirana trgovca z dekleti

Reka, 5. avgusta, a. Pri odhodu današnjega jutranjega zagrebškega brzovlakla sta bila tukaj aretirana neka Ceriza Weiss iz Budimpešte...

Maševalka svoje časti

Napoli, 5. avgusta, a. V vasi Stangolagalli v pokrajini Caserti se je dogodil umor, ki je silno razburil vse pokrajino...

Grška kampanja proti Jugoslaviji

Grška vlada hoče odvzeti naši državi progo Gjevgelija-Solun. Novi časopisni napadi na Jugoslavijo.

INTERVENCIJA VELESIL V ATENAH?

Beograd, 5. avgusta, p. Po informacijah vašega dopisnika, ki jih je prejel v diplomatskih krogih...

Usodne konference v Londonu

Sestanek med Briandom in Chamberlainom. — Posvetovanja v angleškem zunanjem uradu.

London, 5. avgusta, s. Listi soglasno poročajo, da je sestanek med Briandom in Chamberlainom sicer odgojen...

Francosko-španski mirovni pogoji Abd el Krimu

Priznanje rifske avtonomije s posebno policijo. — Španija zahteva ceutsko in meliško cono.

Pariz, 5. avgusta, a. «Matin» poroča iz Tetuana, da sta Francija in Španija pri pogajanjih z Abd el Krimom ponudili naslednje mirovne pogoje:

Obnovljeni krediti Uprave fondov

Beograd, 5. avgusta, r. Izdajanje posojil na hipoteke, ki jih je Uprava fondov ustavila radj tehničnih razlogov...

Novo obsodbe v Rusiji

Moskva, 5. avgusta, s. Po 18dnevni razpravi je vrhovno sodišče v Georgiji izreklo sodbo proti obdoru...

Odplačevanje francoskih dolgov Angliji

London, avgusta, s. Francosko-angleška izvedenška komisija, ki ima nalog proučiti način odplačevanja francoskih dolgov Angliji...

Aretirana trgovca z dekleti

Reka, 5. avgusta, a. Pri odhodu današnjega jutranjega zagrebškega brzovlakla sta bila tukaj aretirana neka Ceriza Weiss iz Budimpešte...

Maševalka svoje časti

Napoli, 5. avgusta, a. V vasi Stangolagalli v pokrajini Caserti se je dogodil umor, ki je silno razburil vse pokrajino...

Naskok zagrebškega židovskega tiska na Slovence

«Jutarnji list» nadaljuje boj za Nemce v Sloveniji. — Kdo je kriv zaslužjenja Slovencev in Hrvatov v Avstriji in Italiji? — Židovski tisk in kapital za radičevce in g. Puclja.

Zagrebški «Jutarnji list» ne predstavlja nikogar kot samo svoje lastnike, delničarje «Tipografije». Za listi te tiskarske družbe ne stoji nobena stranka, pač pa zagrebški židovski kapital. Zato tudi ni čudno, da služi ta tisk vsakomur, od kogar upa na kak dobiček. Radičevščino v opoziciji je podpiral v boju proti Beogradu radi interesov zagrebškega židovskega kapitala in tedaj je bil tisk zagrebške «Tipografije» v tesnih zvezah tudi s slovensko klerikalno stranko. Ni bilo skoro dneva, da ne bi slovenski klerikalni listi, predvsem «Slovenec» in «Naša Straža», citirali «Jutarnjega lista» in njemu sorodnih listov, v katere so legli slovenski klerikalci svoja kukavičja jajca.

Danes se ta tisk, ki je odvisen od radičevščine in njene milosti, izdaja za protiklerikalnega in hoče propagirati neki nov politični kurz v Sloveniji, dasi so mu razmere v Sloveniji španska vas, kakor so žal sploh večini hrvatske inteligence.

Klerikalizem v Sloveniji naj odpravi radičevščina menda z g. Pucljem na čelu. Nam bi bilo prav, če bi se ji to posrečilo, dvomimo pa nad njeno sposobnostjo kakor tudi nad sposobnostjo njenih predstavnikov v Sloveniji. Še bolj pa nad tem, da bi naš narod hotel prevzeti na svoja ramena radičevščino, ki je ravno radi svojega razdiralnega dela zadnjih šestih let Sloveniji kot najzapravnejšemu in najbolj izpostavljenemu delu Jugoslavije največ škodovala. Prazen je izkover «Jutarnjega lista», da «Hrvatji niso krivi, ako smo izgubili Trst, Gorico in Istro». St. Radič in vsi tisti, ki so ga podpirali v njegovem boju proti enotnosti Jugoslavije, so krivi, da vpliv naše države ni mogel paralelizirati v znanem svetu spletka naših zunanjih sovražnikov. Zaradi tega je okrnjena Slovenija, pa tudi hrvatski narod sam je močno prizadet.

Početje radičevcev in vseh tistih «Hrvatov», ki so jih podpirali pri njihovem razdiralnem delu v času določevanja naših meja, se more označiti samo kot nenarodno, česar v naši zgodovini ne more ničesar izbrisati. Danes se «Jutarnji list» zavzema celo za nekakšno «narodno manjšino» v Sloveniji, ki je sploh ni in ki živi samo v vrstah delničarjev «Tipografije», češ, da moramo mi, ki «smo radiji sile razmeri zapustiti stotine in tisoče naših bratov tujem gospodarstvu, bili nampram narodnim manjšinam doma tem pravičnejši in tolerantnejši, ako želimo obdržati moralno pravico do zaslužene naših manjšin v inozemstvu.» To se prav lepo sliši, res pa je, da v Sloveniji razen v Kočejuv nimamo narodnih manjšin, da pa uživajo Nemci iste pravice v prosvetnem, gospodarskem in socialnem oziru kakor Slovenci. «Jutarnji list» se ni še nikdar zavzel za slovenske narodne manjšine v Italiji in Av-

striji, pač pa se zavzema za Celjski dom, ki je po razsodbi naših državnih sodišč prešel iz nemških v slovenske roke.

«Jutarnji list» navaja celo, da ga je poselil neki novinar iz Rige, ki je vprašal njegovega urednika, kaj je s celjskim nemškim domom, češ, da je čital o tem neko francosko brošuro. Nemška protidržavna propaganda v inozemstvu naj bo torej za zagrebško gospodo ono odlično dejstvo, radi katerega bi morali Nemci v Sloveniji, ki sploh ne žive nikjer kompaktno, uživati neke posebne koncesije, kakršnih Slovenci ne uživajo n. pr. na Koroskem.

Kar se tiče «zerjavščine», o kateri pravi «Jutarnji list», da so Hrvatji podvzeli vse, da prestane in izgine, pa moramo poudariti, da je bila baš ona tista slovenska narodno zavedna struja, ki je pod Avstrijo poživela in organizirala narodnoobrambno delo v Sloveniji in tudi v času madžarskih banov Čuvajev in Khuen Hedervaryjev dvignila v Sloveniji prva glas za tlačeno hrvatsko ljudstvo. Samostojni demokrati v Sloveniji ali zerjavščina, kakor jo blagovoli imenovati «Jutarnji list», so pokazali upravičenost svojega udeleženja v javnem življenju slovenskega ljudstva z uspešnim in nesebičnim bojem ter delom tako proti mednarodnemu klerikalizmu kakor proti nemškemu in italijanskemu nacionalnemu šovinizmu, radi česar je njena bodočnost globoko usidrana med slovenskim ljudstvom in vse prazne fraze radičevščine ne bodo moge omajati njenih postojank. To bo tem manj mogoče, ker je ljudstvo v Sloveniji ravno vsled večdesetletnega narodnega dela njegove inteligence že toliko prebujeno, samozavestno in inteligentno, da ni doslej in tudi v bodoče ne bo nasedlo slepilotu Radičeve družbe.

V gonji proti slovenskim samostojnim demokratom ne bodo pomagala radičevščini niti obrekovanja in neutemeljena namigavanja o trboveljski družbi. V ostalem pa počemu gledo trboveljske družbe, da bi bili zelo veseli, ako bi zagrebški hrvatski kapitalisti mogli dobiti v svoje roke francoske in nemške delnice, če tudi dvomimo, da bi se v tem slučaju delavstvu v Trbovljah bolje godilo ali da bi bil premožnejši.

Odnosno pa se bomo upirali uvedbi radičevških političnih metod v Slovenijo ravno zato, ker hočemo, da bi bilo bolje v Sloveniji, kakor je v Hrvatski. To si naj zapomnijo gospodje pri «Jutarnjem listu» in njeni «Tipografiji», kjer naj se pri svojih razmotrivanjih razmer v Sloveniji vedno spominjajo tudi na to, da smo Slovenci edino slovensko plemo, kjer se ni moglo in se ne bo nikdar zaredilo židovstvo!

V ostalem pa: Slovenec i Hrvat za uvijek brat i brat!

slanci glasovali za najbolj reakcionarne tiskovni zakon na svetu. Istotako tudi ne omenja dvanajstin, katere je včasih znal moljstersko dretni na meh. Jasno, «Dom» je zdaj še prav posebno zainteresiran na tem, da radičevske skupščinske zgrade in nezdgoe vobče ne pridejo v javnost. Sam pa bo že znal svobodno pisati ali pa tudi molčati o njih ter obenem dirigirati ostale. Radiču naklonjene novine, med katere tudi že prištevava Tomljenovičev «Sušakci Novi list», piše o njem: «Sodeč po vsem, bo ta dnevnik zajedno z lastniki, uredniki in čitatelji prešel v vrste HSS, da tu čim uspešneje začne sodelovati pri graditvi našega narodnega gospodarstva in kulture vobče, ter pri delovanju za napredek hrvatskega Primorja posebej, kar je postalo možno šele s sestavo čvrste narodno-seljaške parlamentarne večine in vlade...» Srečno je torej poslednji hrvatski ban Tomica Tomljenović dospel pod Radičeve patronaže. Od političnega «krmka» (koritarja), kakor ga je Radič svojčas krstil, se pretvarja v mirotvornega anžela, ki bo srečno frontalno po divni atmosferi radičevske tiskovne svobode.

Se to in ono je zanimivo v današnjem «Domu». Postavim novost, da je tudi famozni davidovičevski pon Giorja Popović postal njegov sotrudnik. Piše božanske tirade o radičevskih seljaških, hrvatskih narodnih svetinjah in o spozrazumu. Fascinujoče tudi «Dom» registrira «odmeve sporazuma», ki je na primer na Rumunskem odjeknil tako, da so rumunski seljaki povsod z nepopisnim navdušenjem vzklicali: «Živio tajko (tata) Radič!» — a dr. Lupu je Radiču poslal brzojav in cel kurumunskih novin, kjer se divno tolmači sporazum... Toda za danes dovolj današnjega «Doma».

Pred končnim obračunom v Maroku

Pariz, 3. avgusta.

Maršal Pétain se je vrnil z maroške fronte. Časnikarjem ni hotel ob svojem izkrcaju v Marseillen dati nobenega pojasnila, češ, da ga veže uradna tajnost. Izjavil je samo, da je danes položaj v Maroku dober. Zgovornejši kot «veliki molčiči mož» je bil ministrski predsednik Painlevé, ki upravlja obenem posle vojnega ministrstva. On je povedal, da je prišlo do popolne in podrobne ureditve kompetenc med maršalom Lyauteyem, ki je zastopnik francoske vlade v Maroku, in generalom Naulinom, ki je zapovednik vojskojnih čet. Če Abd el Krim ne sprejme francosko - španskih nadvse miroljubnih in koncilijantnih pogojev, bo Francija ravno tako odločna v napadu kot v svoji iskreni miroljubnosti.

Telegraf poroča, da je Abd el Krim poslal svoje emisarje naravnost k generalu Primo de Rivera, španskemu diktatorju. Tu so zvedeli mirovne pogoje in se vrnil v Tanger.

Na drugi strani pa poroča dopisnik pariškega «Journala», da vodja rifskih Kabilov razvija še naprej čim živahnejšo agitacijo ne le med Marokanci, ampak tudi v celni muslimanski Afriki. Naslednji manifest so zaplenile francoske oblasti na mnogih postajah Maroka:

«Ne verujte,» pravi v njih Abd el Krim, «lažnjivim vestem, ki jih širijo naši sovražniki, češ, da grede Francozi skupaj s Španci. Prebivalci teh dežel so se vedno sovražili in mislili vedno le na medsebojno uničevanje, tako velik je njihov pohlep. Ravno zato se bore tudi proti nam. Ni mogoče, da bi golobica lojalnosti gneznila tam, kjer vlada zavist in rivalstvo.

Toda po milosti Alahovi imamno mnogo dobrih prijateljev v Franciji in tudi v Španiji nam jih ne manjka. Eni kot drugi nam zatrjujejo in dajo svojo besedo, da se nimamo ničesar bati s te strani in da Francozi in Španci ne bodo mogli korakati složno, kajti oni (t. i. naši prijatelji) razpolagajo z več kot zadostnimi sredstvi, da to preprečijo. Mi se bomo torej borili z zadnjim in končnim naporom najprej proti Francozom, ki jih bomo v kratkem prisilili, da nam dovolijo mir na temelju popolnega priznanja neodvisnosti Rifa, kar nam mora priznati potrebna sredstva, da moremo nadaljevati svoje življenje brez pomanjkavanja in sužnosti, in oni nam morajo izplačati težko vsoto, da nas odškodujejo za vsi kri, ki smo jo bili prisiljeni preliti zaradi njih.

Kakor hitro dosežemo ta rezultat, se bomo obrnili proti Špancem, ki jih bomo tem lažje premagali, ker ta dežela ne mara več prelivati krvi in dopuščati finančnih žrtev za brezplodno podjetje.

Da čim prej pride do tega, je potrebno, da mi pomagata izpeltati voljo Vsemogočnega. Zato se morate obnašati kot dosedaj, poslušati moj glas in ubogati moja povelja. Ne ozirajte se na one, ki imajo v ustih laž in ki vam hočejo z vsemi sredstvi skriti resnico.

Abd el Krimov manifest, kot vidimo, ne govori ravno v prilog miru. Preveč zaupa v apatičnost Španije in v svoje komunistične zavezništve v Parizu in Moskvi. Zanimivo pa je, da tudi nekateri vladni listi v Franciji še vedno unajo v mirno spravo z Rifom. Tako piše v «Oeuvre» general Verbaux: «Želimo, da ne bi ta ofenziva — če se odločijo nanjo — podvzeta proti dosedaj nedosegljivemu sovražniku, bila udarec v prazno. Naj bi se orjaška sredstva, ki jih mislijo uporabiti, ne izčrpala pod udarci naspornika, ki pritiška bolj kot napada, ki se nam izmuzle bolj kot se brani, da se nato zopet

pojavi nepremagan, ker ni bil zadet. Ali ste že kdaj gledali boj slona z muho? To je tisto, česar se nekoliko bojim.»

Ni dvoma, da se bo ta mesec odločilo, če pride v Maroko do miru ali do krvavega obračuna. Abd el Krim pozna mirovne pogoje, ki so zanj sprejemljivi, saj priznava avtonomijo Rifa pod teoretičnosuverenostjo maroškega sultana. Če pa želi Abd el Krim postati neodvisen vladar Maroka in osvoboditi muslimanski svet severne Afrike, bo imel koncem avgusta najprej preiskusiti odločilni napad francoskih čet. Na to ga opozarjajo besede francoskega ministrskega predsednika Painlevéja: «Mi imamo le eno izbero: Mi moramo braniti Maroko ali pa se odpovedati celi severni Afriki. In pod kakšnimi uničujočimi pogoji! To bi bil konec našega kolonijalnega carstva, konec naše gospodarske neodvisnosti, konec našega prestiža in vpliva Francije v svetu.»

Po volitvah v Palermu

Rim, 4. avgusta.

Fašistovski časopisje, na čelu mu «Popolo d'Italia» in «Tevere», praznuje z mastnimi črkami zvečer v Palermu. Fašistovski direktorji je izdal poseben komuniké, ki se pričinja: «Upravna borba v Palermu, ki je dobila politični značaj in za katero se je zanimalo celo inozemstvo, se je končala s popolno zmago fašistovske liste. Fašizem je do bil na vseh voliških večino, na predmestnih voliških pa so kmetje in delavci kompaktno volili fašizem. Opozicionalni blok je imel popolno propagandistično svobodo.» Komuniké zaključuje s samozavestno ugotovitvijo, da je aventinska opozicija neupravičeno govorila v imenu 30 milijonov Italijanov, da se volitev ni udeležila samo parasiška buržuazija in tako naprej.

Klubi najstrožji cenzuri — «Tribuna» je bila večer štirikrat zaplenjena in je mogla šele v peti izdaji previdevno poročati o poteku volitev — pa prihaja polagoma resnica na dan.

Iz poročil listov «Tribuna», «Giornale d'Italia», vaticanškega «Osservatore Romano» in drugih je razvidno, da so se vršile volitve v znamenju najhujšega pritiska s strani vlade in fašistov. Potek volitev je v popolnem nasprotju z vsebino fašistovskega komunikéja.

Mesto Palermo je bilo na dan volitev podobno taborišču črnih sracov. Fašisti so zbrali skoraj vse okoličane — 80 odst. — in so jih s silo vodili na volišča. V mestu samem so se meščani bali nasilja in se jih veliko sploh ni udeležilo volitev, kar ugotavlja tudi fašistovski komuniké. V mestu je glasovalo komaj 35 odst. volilcev. Na predvečer volitev so iz izmišljenih razlogov aretirali večje število opozicionalnih volilcev. Te ugotovitve «Giornala d'Italia» si ne upa komentirati niti Mussolinijevo osebno glasilo.

«Giornale d'Italia» piše, da je liberalna stranka kljub vsemu terorju dokazala svoj obstoj in da bo brezdomno napredovala vzlic vsem zunanjim silam. Liberalci ne bodo izgubili poguma radi zadnjega neuspeha, saj so njihovi voditelji in predniki morali premagati še večje težave, dokler niso zmagali.

Nocoj so bili objavljeni definitivni podatki o volitvah. Od 146 volišč manjkata samo dva, kar ne more spremeniti končnega rezultata. Fašistovska lista je dobila 25.509, opozicionalna pa 16.136. Tako dobijo fašisti v občinskem zastopstvu 42 sedežev, opozicionalci pa 16. Novotrupan bo vseučiliški profesor Salvatore di Marzo. Med opozicionalnimi svetniki sta izvoljena senator Di Scalea in poslanec Lanza di Trabia.

Politične beležke

+ Kranjski in štajerski nacionalni tip, Zagrebški «Jutarnji list» je iznašel v Sloveniji dva nacionalna tipa, kranjskega in štajerskega, dalje namreč njegova modrost ne seže. Če bi gospoda iz «Jutarnjega lista» večkrat prišla v Slovenijo, bi izsledila še več nacionalnih tipov: gorenjskega, dolenskega, belokranjskega, savinjskega, pohorškega, preškega, prekmurskega, bizeljskega, kozjanskega. To je samo nekaj narodnih tipov v Sloveniji. Če bi se pa gospodje od «Jutarnjega lista» še nekoliko bolj podrobno zanimali za razmere v Sloveniji, bi zasledili tudi še druge narodne tipe kakor ljubljanskega, ižanskega, ribniškega, velikolaškega (posl. Puclji) itd. V Sloveniji imamo torej vse polno nacionalnih tipov in ne samo kranjskega in štajerskega. Drugače pa je seveda pri gospodi okoli «Jutarnjega lista». Tam sploh nimajo nobene nacionalnega tipa zastopane, pač pa dva anacionalna. In sicer radičevskega in čifutskega. Zato pa je «Jutarnji list» tudi verna slika teh dveh tipov!

+ Kam gravitira Slovenija? «Jutarnji list» je zapisal v nedeljo, da pri normalizaciji razmer v Sloveniji ne gre za izmenjavno tega ali onega velikega župana, temveč za izgradnjo novega sistema v Kranjski in Štajerski, ki prirodno gravitirata proti Hrvatski, in sicer Kranjska proti Gorskemu kotarju k morju, Štajerska pa preko Zagorja k Zagrebu. Ta sistem pa se mora nasloniti na svobodoumne elemente, ki ne prisegajo na organizacijo samostojnih demokratov, torej na radičevce. Ker smo odločno odklonili uvažanje radičevskih političnih metod v Slovenijo, se sedaj «Jutarnji list» izgovarja, da ni hotel konstatirati drugega, kakor da Kranjska gravitira preko Gorskoga kotarja k morju, a Štajerska preko Zagor-

ja na Zagreb. Mi pa pravimo, da gravitira Slovenija kot industrijska dežela še nekoliko dalje, in sicer preko Hrvatske in Slavonije do Beograda in Skoplja in ravno zaradi tega noče ničesar čuti o radičevskih političnih metodah.

+ Novo radičevsko glasilo v Osljeju. V Osljeju prične v kratkem izhajati nov radičevski dnevnik kot konkurenčen list zajedničarskemu «Hrvatskemu listu». «Hrvat» trdi sedaj, da bodo ta radičevski dnevnik finansirali radikali in da novo radičevsko glasilo ne bo popolnoma strankarsko radičevski list, temveč glasilo sedanje vladne večine, torej radikalni list pod radičevsko firmo.

+ RR vlada za hrvatska separatistična društva. Da je sporazum med radikali in radičevci popolnoma strankarski in da ne temelji na načelih državnega in narodnega edinstva dokazuje dejstvo, da je RR vlada pričel podpirati hrvatska separatistična društva, ki se sedaj povsod po Hrvatski obnavljajo. Ustanavljajo se hrvatska separatistična šolska društva in vlada je že dovolila, da smejo biti dijaki člani pri teh društvih. Dne 14., 15. in 16. avgusta se vrši v Zagrebu zlet separatističnega Sokolstva in istočasno, ko je dovolila RR vlada sodelovanje dijaštva pri hrvatskem separatističnem Sokolu, je prepovedala za omejene dni tudi zlet Orjuna v Zagrebu. Zanimivo je, da tvorijo večino v separatističnem hrvatskem Sokolu zajedničarji in frankovci, ki so veliki nasprotniki radičevskega sporazuma z radikali in je vprašanje, kako se bodo zajedničarji, frankovci in radičevci sporazumeli na zletu. Zajedničarji in frankovci bodo skušali izkoristiti zlet v svoje politične namene, in sicer v smislu protisporazumaške politike, a radičevci bodo te proslavi vsekakor skušali dati sporazumaški značaj. Potreba bi bilo edino, da odpošlje na zlet vlada svojega zastopnika, in sicer kogar izmed radikalnih ministrov, da bo karikatura sporazuma na podlagi državnega in narodnega edinstva popolna.

+ Spopad med radičevci v Sarajevu. Minulo nedeljo bi se moralo v Sarajevu vršiti zborovanje mestne in okrajne radičevske organizacije. Ker pa se po sporazumu RR opažajo med sarajevskimi in vobče bosanskimi radičevci velika nasprotja, ki bi na zborovanju utelešila rezultirati z ostrim konfliktom, je minister Pavle Radič poslal sarajevski mestni upravi brzojav, da se zborovanje ne sme vršiti, temveč naj ga aranziraj odgodijo, dokler v Sarajevu ne dospeta dva posebna delegata poravnat spor. V nedeljo se je v Sarajevu zbralo precej radičevcev, a jim je Nikola Barišić samo prečital omenjeno brzojavo ministra Pavla Radiča, nato pa je zbor razpustil. Toda radičevci, v pretežni večini sami nezadovoljnejši, se niso hoteli raziti, marveč so zahtevali pojasnil o Radičevi politiki. Prišlo je po poročilih listov do ostrih prerekaj med pravovernimi in nezadovoljnimi radičevci, končno pa tudi do hudega pretepa. Policija je intervenirala in vzpostavila red.

Po svetu

— Nameravan atentat na španskega kralja. Iz Madrida poročajo, da se bo v kratkem vršil pred vojnim sodiščem proces proti desetim udeležencem nameravanega atentata na dvorni vlak. Pravi krivci so baje pogegnili v Francijo.

— Novi boljševiški poslanik na Dunaju. Za novega sovjetskega zastopnika na Dunaju je imenovan bivši prvi tajnik Beršin.

— Nemški centrum se pridruži vladni komisiji. Iz Berlina poročajo, da bo voditelj centroma Gueraud v kratkem imenovan za ministra zasednega osemaja.

— Nova portugalska vlada. Predsednik vlade je Domingo Pereira, ki je obenem notranji minister.

— Klerikalci povsod enaki. Ob priliki razpisa francoskega državnega posojila je imel strahoborski katoliški škof na zborovanju alzaskih duhovnikov, da je odrekel s svoje strani propagando za državno posojilo, ker vlada noče ugoditi želji po samostojni odločbi alzaskih katolicolov.

— Vprašanje tujcav na Kitajskem. Kakot poročata «Daily Telegraphs», so se angleška, ameriška in japonska vlada sporazumele glede skupnega odgovora na noto kitajske vlade od 24. junija o eksteritorialnih praviceh. Sporazumeti se morajo samo še, ali naj pošljejo odgovor v obliki diplomatske note ali v obliki proglasa na kitajski narod. Istočasno se bo določil datum carske konferenec in eksteritorialne komisije.

— Kongres francoskih radikalnih socijalistov se vrši od 15. do 18. t. m. v Nizzu. Strankin izvršni odbor je izdal proglas, v katerem pravi med drugim: Levčarska vojsina v parlamentu je v krizi. Z vzemi sredstev skušajo uničiti enotnost naše stranke, toda nasprotniki ne bodo dosegli svojih namenov.

— Posledice stavk na Danskem. Danski državni statistični urad je izdal poročilo o letošnjem delovnem sporu, v katerem je sodelovalo 95.000 delavcev celih 82 delovnih dni. Število izgubljenih delovnih dni znaša 4.022.000, vsota izgubljenih mezd pa 48 milijonov danskih kron. K temu je treba prišteti še nadaljnjo izgubo delavskih mezd v znesku 2 milijona in podpore strokovnih organizacij v znesku 20 milijonov.

— Amnestija za madžarske emigrante in komuniste. Po poročilih iz Budimpešte je pravosodni minister sklenil izdati amnestijo za one emigrante, ki niso v inozemstvu razvili politični državi. Ravnotako je sklenjena likvidacija komunističnih procesov. V zadnjih dveh mesecih so izpustili 140 komunistov.

Komunistične priprave za atentat na predsednika Masaryka

Senzacionalno odkritje praške policije. — Atentat naj bi se izvršil po nalogu Moskve. — Aretacija komunističnih voditeljev.

Praga, 4. avgusta.

Policija poroča uradno, da je bil poleg komunističnega voditelja dr. Václava Housera aretiran tudi novinar Bedrich Stasny, in sicer na podlagi §§ 9, in 134, kazenskega zakonika ter na podlagi §§ 2, in 9, zakonika o zaščiti države v zvezi s §§ 7, in 8, istega zakona. Prva dva paragrafa govorita o udeležbi in napeljevanju k umoru, druga dva o pripravah k napadom na republiko in o posrednem ali neposrednem stiku s tujimi državami, zadnja dva paragrafa pa o poskušnem umoru. Oba sta bila izročena kazenskemu sodišču.

Kakor poročata «Narodni Listy» in «Česke Slovo», je preiskava dognala, da gre za priprave za atentat na predsednika Masaryka.

Moskovska internacionala je poslala pred tremi leti v Českoslovaško posebno kurirja, ki je stopil v stik s českoslovaško komunistično stranko. Kurir je imel nalog, izvršiti na vsak način atentat na predsednika Masaryka. O nameravanem atentatu sta bila predvsem informirana vodja komunistične stranke in ravnatelj bolniške blagajne dr. Václav Houser ter glavni tajnik stranke Jílek. Atentat naj bi izvršil Bedrich Stasny. Ves material o komunističnem komplotu proti predsedniku Masaryku je v rokah policije.

Odkritje atentata in obe aretaciji sta vzbudili vso nacionalno javnost, ki oboja zločinsko propagando moskovskih židov proti Českoslovaški in njenemu prvemu sinu, predsedniku Masaryku. Po poročilih listov se pričakuje še nadaljna odkritja.

Službeno glasilo komunistične stranke «Rude Pravo» skuša omalovaževati to senzacionalno odkritje s trditvijo, da so to navadna sumničnja in da sta aretirancu žrtve plačanih agentov. List trdi nadalje, da je to političen maneuver za volilno kampanjo, pri tem pa pozablja, da bi bila neupravičena aretacija obeh komunističnih voditeljev najlepša agitacija za komuniste.

To in ono iz «Doma»

r. Zagreb, 5. avgusta.

Današnji Radičev «Dom» prinaša zopet nekaj zabavnih in okroglih, ki jih bomo po vrsti navedli. Predvsem je kljub vsemu seveda najočitnejša radičevska nestrpnost v pričakovanju preganjanja njihovih političnih nasprotnikov. «Dom» pravi, da je treba «batinaše» spraviti pred sodišče, in zahteva od radičevskih organizacij raznovrstne denuncijantske podatke: «Naše organizacije so dolžne zbrati vse podatke o zločinih nasilnikov, da kršitelji zakona pridejo pravici v roke. Čast vsakemu političnemu prepričanju, toda pred sodišče z barbari, kršitelji zakona ter gazitelji tujega poštenja in prepričanja...» Kar pa je bilo na Hrvatskem zločinov in nasilstev, barbarstev in pregreh zoper državni zakon, so jih v prvi vrsti zagrešili radičevci, odnosno so oni sami z neprestanimi terorističnimi in defetističnimi izpadi, tako nampram svojim političnim nasprotnikom kakor proti predstavnikom državne oblasti dan za dnem izzivali upravičeno reagiranje. Danes, ko se končno čutilo na konju, jih pali nestrpna želja, da preidejo v polno teroristično ofenzivo. To je čisto navadna podzemna robeta proti državi in onim ljudem, ki so že doslej z muko in žrtvami čvalili njeno avtoriteto. Videant radikali sami, kako jim to kazalo protežirati radičevsko haiko!

Mnogo bolj dražestna, kakor gornja okrožnica je nova «Domova» parola, vsebovana v nastopni notici: «V nekaterih občinah so že razpisane občinske volitve, zato prosimo naše organizacije, da nas o tem takoj obvestijo. Pri volitvah je treba paziti, da se izvolijo samo taki odborniki, ki redno čitajo «Doma». Osobito med gospodo trgovci, obrtniki, gostilničarji in duhovniki naj naši ljudje ne glasujejo za nikogar, ki ni naročnik «Doma». Na to je treba paziti že pri kandidaciji...» To je torej nova parola, vsekako edinstvena v našem političnem življenju. Kdor ni naročnik «Doma» (se pravi: kdor ne podpira z visokim naročnino Radičeve Slavenske knjizare) in kdor ne čita redovito njegovih partizanskih prilik, ne more voditi občinske uprave.

Sicer pa je Radičevu monopoliziranje «Doma» spričo novega tiskovnega zakona kolikortoliko upravičeno. «Dom» je namreč edini list na Hrvatskem, ki se ga tiskovna svoboda ne tiče. Ne omeja niti z besedo, da so radičevski po-

Naši kraji in ljudje

Ob novi prekmurski progi

Meseca maja so bile v Prekmurju, kakor znano, velike poplave, ki jih je povzročila reka Mura. Povodenj je med drugim takrat poškodovala tudi novo železniško progo pri Veržetu, dva objekta (en betonski in en železni most) pa sta bila močno ogrožena vsled izpodkopanja podpornikov. Vsakdo je pri čakoval, da se bodo te poškodbe takoj popravile, toda pretekli so že trije meseci, storilo pa se še ni ničesar. Posebno mostovi se nahajajo še popolnoma v istem stanju, kakor neposredno po poplavi. Nekaj potnik je pred kratkim odgovoril na vprašanje svojega sopotnika, zakaj se nič ne popravljata, hudomušno: »Čakajo, da se bo podrla še to, kar stoji, ker mislijo, da bo potem popravilo ceneje.« Komaj človek preživi strah, ko se pelje čez železni most preko Mure, ki škriplje v vseh durih, že ta čaka druga živčna preizkušnja, ko se mora peljati preko kupa istotako žalostno stokajočih pragov, ki nadomeščajo manjkajoči nasip pri prihodnjem betonskem mostu.

Tudi nasipi se že nekam čudno krhajo. Po zadnjih močnih naliivih je bilo opaziti nebroj razpok in se je bilo bati, da se vse skupaj zruši. Pa tudi na teh mestih se čaka s popravili do prihodnjih naliivov, ker bo menda potem delo cenejše. Ker se dnevno čita v časnikih o inspekcijskih potovanjih gosp. ministra sabračajca, upamo, da si bo gosp. minister enkrat ogledal tudi našo prekmursko progo, da vidi, kako brezobzirno eksperimentira železniška uprava z živci ubogih davkoplačevalcev. Toda gosp. minister se mora požuriti, kajti sicer se mu lahko zgodi, da bo moral na inspekcijo z avtomobilom mesto s salonskim vozom. Merodajne kroge nujno opozarjamo, da bodo jesenski delovni dnevi kmalu tu in z njimi zopet visoke vode. Popravila ob prekmurski progi ne smejo več čakati, sicer se bo začela lepega dne pri veržetskem mostu zopet igra: kufre dol, kufre gor! Mislimo, da bi bilo bolj pametno, da bi se pričela ta igra kje drugje.

Jugoslovenska izložba v Pragi

Kakor smo že svojočasno poročali, je minister za trgovino in industrijo odobrila kredit 30.000 Din za prireditev jugoslovenske izložbe na Praškem velkem sejmu, ki se bo vršil od 6. do 13. septembra t. l. Sestavljen je bil v Pragi tudi odbor, ki si je nadel nalogo, da organizira to izložbo in nudi vsem našim interesentom možnost udeležba na tej izložbi. Predsednik tega odbora je naš generalni konzul v Pragi Svetozar Rašić.

Na jugoslovenski ekspozičiji se morejo razstaviti vsakovrstni industrijski ter kmetijski proizvodi kakor tudi sirovine in polfabrikati. Razen tega bi se mogla prikaži jugoslovenske ekspozičije na Praškem velkem sejmu izkoristiti tudi za propagando gotovih panog narodnega gospodarstva, zlasti za propagando vodnih sil in trstike.

Predvsem se priporoča razstavljanje takih proizvodov, ki imajo izgleda, da se bodo uveljavili na češkoslovaškem tržišču. Ako bi jugoslovenski producenti razstavili proizvode, ki se izdelujejo tudi v Češkoslovaški v boljši kakovosti ali po nižjih cenah, bi dotičniki doživeli pač samo neugodno razočaranje. Izberemo se naj torej samo takšni produkti, ki se v Češkoslovaški sploh ne izdelujejo, odnosno se ne izdelujejo v zadostni količini, ali pa če so kakšni naši produkti boljše kakovosti ali po nižjih

cenah kakor češkoslovaški. Predvsem bi se mogli na Praškem velkem sejmu razstaviti vzorci jugoslovenskih žitaric, zlasti pšenice in turščice, za kateri je Češkoslovaška sedaj največji odjemalec v Jugoslaviji. Nadalje prihajajo v poštev vse vrste jugoslovenskega sadja in sadnih proizvodov, med in vosek, konzerve morskih rib, spužve (morske grabe), korali, usnje in krzno, volna, konoplje, lan, bombaž in druge sirovine. Iz mineralnega bogastva države bi se moglo razstaviti razne rude, predvsem železna ruda in boksit, nadalje škripljivec, ki se more uporabljati namesto marmorja, braški in hvarski beli kamen.

V okviru letošnjega jenskega sejma v Pragi se bo ponovno priredil šumarski sejem in sejem za les. Tudi naš les bi se mogoče dal z uspehom razstaviti na Praškem velesejmu. Končno prihajajo v poštev industrijski produkti, v kolikor bi bili prikladni za uvoz v Češkoslovaško, dalje domača produkcija preprog, raznega veziva, čip in sličnega.

Interesenti, ki se nameravajo prijaviti za to izložbo, dobe potrebne informacije pri odboru za prireditev jugoslovenske izložbe v Pragi I., Staromestská radnica.

Mariborski občinski svet

V torek dne 4. avgusta se je vršila 11. redna seja mariborskega občinskega sveta, ki je bila mestoma zelo vesela, pa tudi viharna. Socialisti so pričeli v zadnjem času svojo že davno napovedano »atako«, ki pa se je po prvotnem krizu in viku razblinila v nič. Tako so tudi na včerajšnji seji večkrat »pogoreli«.

Uvodoma je župan prečital več došlih predlogov, med drugim predlog obč. svet. Weixla (dem.), naš se stavbenemu uradu naročil, da v najkrajšem času izdela načrte za tržne barake, ki jih namerava zgraditi mestna občina po vzoru drugih mest. Nadalje je bil stavljen predlog, naj se od onih izvoznikov, ki koljejo živino v okoljskih klavnih, a natovarjajo v Mariboru, pobira 50 odst. vsakokratnih klavniških pristojbin. Nemški klub je stavil pismen predlog, naj župan intervenira pri vladi glede odprave vizumov in potnih listov med Avstrijo in Jugoslavijo, ker bi se radi naši Nemci bržkone nekontrolirano vozili v Gradec. Vsi predlogi so bili izročeni pristojnim odsekom.

Socialisti so vložili interpelacijo na župana glede nakupa kovinastih raket pri mestnem pogrebem zavodu. Izdatek baje znaša 99.000 Din in ni bil odoben od občinskega sveta. Župan bo odgovoril v prihodnji seji.

Nato je župan poročal o pobujanju draginje, kar je dalo socialistom nov povod za napadanje Narodnega bloka. Župan je ugotovil, da v Mariboru ni kazalo posegati v naravni razvoj konkurence, ki je sama po sebi urejala cene, ki so tudi nižje kot v drugih mestih. Po daljši debati, v katero so posegli zastopniki vseh strank, je bil sprejet predlog podžupana dr. Lipolda, da se poveri V. odseku naloga aprovizacijskega odbora, ki naj vodi kontrolo cen in stavi od časa do časa primerne predloge.

Nato so podali poročila poročevalci posameznih odsekov. Za II. odtok je poročal obč. sv. Stabej o stanju mestnih ubožcev in nadarbinarjev. Občina daje milostno pokojnino v znesku od 30 do 250 Din 314 osebam ter ima 17 nadarbinarjev. V ubožnici je oskrbovanih 10 oseb. Na predlog odseka se povišajo miloščine za 50 Din. Bahun je seveda predhacoval večini zanemarjanje socialnih dolžnosti, kar je izzvalo deloma mnogo smeha, pa tudi odpor. Na predlog odseka se nadalje izvrše v mestni ubožnici potrebne adaptacije ter bodo dobivali oskrbovanci odslej dnevno tudi meso.

Poročilo Ljudske kuhinje za I. polletje je bilo po dolgotrajni in mestoma zelo viharni debati, ki so jo izžvali socialisti, odobreno. Obč. svet. Bahun in Oslak sta očitala, da je hrana nezadostna ter da se ne izvršuje sklepi občinskega sveta. O. Bahun je osebno kontroliral kuhinjo ter pri tej priliki prišel v nasprotje z oskrbnikom, ki se je radi tega pritožil na občinski svet. Župan je naglasil, da noben občinski svetnik ni upravičen, da mu nastavljenjem ukaže ter da bo v ponovnem slučaju naročil vodjem posameznih podjetij, naj po policijski odstranijo rentitente občinske svetnike. Beseda o policijski je izzvala med socialisti, ki so se žutili prizadete, pravcati vilhar. Iz občinskega sveta je nastal mali beotrajski parlament, galerija pa se je komedijskemu nastopu socialistov od srca smejala. Končno so gospodje socialisti v darilo uvideli svojo napako ter utihnilo, tako da se je mogla razprava nadaljevati. Obč. svetnik Oslak je predlagal, naj se županu izreče odkor, vendar na njegov predlog niti pri socialističnih ožjih zaveznikih Nemcih ni našel odziva.

Poročevalac IV. odseka dr. Jerovšek je med drugim poročal o nakupu dragonske vojašnice, odnosno zidavi občinskih hiš. Ker bi bili stroški za adaptacijo previsoki, je bil sprejet predlog odseka, da zgradi občina za ta denar dve stanovanjski hiši, v katerih bi bila poleg strank nameščena električno podjetje in stavbeni urad. Eno hišo bo občina zidala takoj, drugo pa prihodnje spomlad.

Po poročilu obč. svetnika Weixla o tržnih zadevah je bil sprejet predlog, da se dovoli do preklica neomejena trgovina z deželniimi prideletki (sočivje, sadje itd.). Prošnja nekaterih mesarjev, da se jim dovoli klanje živine izven klavnice (doma), je bila odklonjena.

Po rešitvi nekaterih manjših zadev je župan ob 20. uri zaključil javno sejo, nakar se je vršila še tajna seja.

V tajni seji je bilo sprejeto poročilo o pozajmanju iz elektrarni Palo glede znižanja cen električnemu toku. Med drugimi so bili upokojeni oni magistratni uradniki, ki se niso priključili državnemu jeziku in sicer stavbeni svetnik Bäumel, mestni fizik dr. Leonhard in mestni blaginjak Kropsch, kateremu je podeljen naslov rač. svetnika. Prihodnja seja se bo vršila bržkone šele po počitnicah.

Velik požar v Strugi ob Ohridskem jezeru

V središču Struge, mestu ob Ohridskem jezeru, je izbruhnil v pondeljek velik požar, ki je uničil šest nedvomno najlepših hiš tega legepa mesteca in vznemiril vse prebivalstvo. Požar je nastal opoldne. Bura, ki je takrat razsajala, je nesrečo še povečala. Iskre so švigale na vse strani, tako da so v trenutku bruhali ognjeni zublji kar iz desetih hiš. Nevarnost je bila, da postane celo mesto žrtev ognjenih valov. K sreči pa so bili požari, ki so jih zanele leteče iskre, slabi in se je prebivalstvu končno po hudih naporih posrečilo ogenj vsaj toliko omejiti, da ni nastopila popolna katastrofa.

Požar se je pojavil najprej v hiši posestnika Krste Miladinoviča. V hiši ni bilo v usodnem trenutku nikogar in so ogenj prvi opazili gostje hotela, ki se nahajalo za to hišo. Požar je medtem z veliko naglico objel celo stavbo, ki se zgozela do tal. Iz nje niso rešili ničesar. Ogenj se je razširil tudi na sosedne hiše in je nastala radi tega med prebivalstvom velika panika. Nujno je bila zahtevana pomoč iz Ohrida in Bitolia. Domačini so medtem naperjali vse sile, da lokalizirajo ogenj, vendar pa so bila reševalna dela brez zastavskih priprav seveda breupna. Ob 3. popoldne je prišlo iz Ohrida 200 vojakov, ki so pripeljali s seboj vse potrebno gasilsko orodje. Šele pozno zvečer je bila odstranijena glavna nevarnost, ponoči pa so ogenj končno popolnoma zadušili. Kako je nastal požar, še ni ugotovljeno, čeprav so uvedle oblasti takoj energične preiskave. Škoda se cenil približno na 2 milijona dinarjev.

njm in Körnerjem, ki je vžival pri gledališkem osebnju posebno spoštovanje, so dala povod za njegov dopust in najbrž tudi za njegov odhod z Dunaja.

Narodno gledališče v Osijeku. Narodno gledališče v Osijeku otvorilo svojo redno gledališko sezono 1925-26 dne 1. septembra. Osobje gledališča se je pomnožilo za nekaterne nove člane. V drami so podpisali angažma: Greta Krausova, doslej operetna pevka, ki je zamenjala petje z igralskim poklicem, zakonska Adimović iz Skoplja, in Stevan Dobrič, bivši član Nar. gledališča v Novem Sadu. Za opero so podpisali pogodbe: Evgenija Ljubičević, bivša članica Mestnega gledališča v Poznaniu na Poljskem, Matilda Kraljeva in kapelnik R. Schwarz.

Iz Reinhardtovega gledališča. Režiser Maks Reinhardt vodi sedaj gledališke skušnje za predstave na svečanosti v Salzburgu, kjer nastopi v njegovi režiji igralce Homolka kot roparski grof v »Miraklu«, Homolka je od septembra do decembra angažiran v Nemškem gledališču v Berlinu, kjer mu je poverjena vloga stolnika v Pírandellovi paroboli »Zema, žival in krepote«. Homolka nastopi tudi v Ibsenovih »Strahovihe

„Grozote kanibalskih otokov“

bo senzacija za Ljubljano.

Vsled pomanjkanja prostora jutri več! !

Prazgovodinska naselbina v Banatu

Po poročilih iz Subotice je bila poleg Pališkega jezera v Banatu odkrita prazgovodinska naselbina. Pri velikem županu Gorgjeviču v Subotici se je v nedeljo zgledal učitelj Dragutin Hirman iz Ludoša in mu podaril kamenito sekuro, staro 3 do 4 tisoč let. Veliki župan je bil prijetno iznenađen in se je začel za stvar takoj zanimati. Učitelj je povedal, da že dve leti koplje na Ludošu poleg Paleškega jezera in je našel v zemlji že več prazgovodinskih stvari. Pred nekaj tedni, ko je vnovič kopal, je zadeli na skupno grobišče, v katerem se je nahajalo 80 ljudi. Sodeč po kosteh in lobanjah, se more domnevati, da so bili ti ljudje zakopani najmanj pred 3500 leti. Razen tega so se našli še razne druge stvari, kakor: pristani, zaplestice, uhani itd., kar dokazuje, da se nahaja v notranjosti zemlje še marsikaj, kar bi človeka spoznalo za načinom življenja prazgovodinskih ljudi. Učitelj Hirman je prosil velikega župana, naj izvrši potrebne korake pri vladi, da se prične sistematično izkopavanje te važne naselbine. Kakor poročajo subotički listi, so se za odkritja začeli zanimati tudi subotički denarni zavodi in posamezni bogataši in je pričakovati, da se prične sistematično izkopavanje že v najkrajšem času.

Strahote trgovine z dekletimi v Zagrebu

Kako so brezvestneži spravljali mlada dekleta v propast.

Preiskava, ki jo vodi zagrebška policija o trgovini z dekletimi, spravljala na dan vedno bolj zanimiv material. Sledi, ki so odkrite, vodijo zelo daleč in je pričakovati še novih, naravnost senzacionalnih odkritij.

Kakor smo že večerj poročali, je bilo dosedaj aretiranih že 45 oseb radi zvodništva in skrivne, Policijski nadzorNIK Vekoslav Jurčič je pregledal javne hiše v Koprivnici, Bjelovaru, Sisku, Petrinji, Zemunu, Novem Sadu, Subotici, Osijeku, Rumi in Sremski Mitrovici ter našel v njih 27 deklet, ki so bile iz raznih krajev naše države siloma in na sleparski način odvedene v javne hiše. Po nekaterih mestih so se zapeljala dekleta jokaje vrgla Jurčič pred noge in ga prosile, naj jih reši neznočnih muk. Deklice so stare 15 do 16 let, le ena ima 20 let.

Zvodniška družba je imela svoje središče v Zagrebu in je bila v zvezi z lastniki vseh javnih hiš v naši državi. Zvodnice so dobivale poleg pokritja stroškov za vsako odvedeno deklico še po 1000 Din posebne nagrade. Zvodnice so večinoma stare ženske, ki so bile v mladosti same prostitutke in si služijo sedaj denar na tako umazan način. Med aretiranimi se nahajajo: Neža Wen zel iz Slovenigrada, ki je bila že leta 1923 aretirana radi zvodništva, toda izpuščena, ker ji niso mogli ničesar dokazati. Stara je 61 let. Druga je vdova Antonija Buharič iz Zaprrečica, izgnana za tri leta iz Zagreba; tretja Cilka Sladovič iz Zagorskih sel, izgnana že leta 1914, za 10 let iz Zagreba in ponovno kaznovana radi raznih drugih deliktov. Četrta je Angela Ponikvar - Mikšič, rojena v Zagrebu in pristojna na Češkoslovaško; peta Ana Sulič, po poklicu »madame« v javni hiši v Petrinji. Poleg teh nesramnic so bili aretirani tudi lastniki javnih hiš v Bjelovaru, Sisku, Zemunu, Subotici in Novem Sadu, ter Angela Pintar, ki je posejaloja zvodnicam, kadar so hotele kako devojko odvesti v javno hišo, denar.

Koliko deklet je bilo pravzaprav odvedenih v javne hiše, policija še ni mogla točno dognati, ker je število ogromno. Mnogo jih sploh niso mogli našti, čeprav je dognano, da so bile odpravljene v sramotne hiše. Kljub temu pa se je posrečilo zagrebški policiji rešiti iz javnih hiš v Sisku, Petrinji, No-

Danes zadnjikrat! Gloria Swanson in Milton Sills v krasi družabni drami

„Ločena žena“ (Veliki trenutek)

Izven programa Pathe Journal-LJUBLJANSKI DVOR

kino

Tefefon 730. Predstave: ob delavnikih ob 4, 6, 8, in 9. — Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8, in 9. uri.

vem Sadu, Zemunu itd. 27 deklic, ki so izjavile svojo pripravljenost, da nastopijo kot priče. Med njimi so nekatere že spolno bolne in bo potrebno precej časa, da jih izlečijo. Vse nesrečnice soglasno izpovedujejo, da so jih aretirane zvodnice spellele na zelo premetene načine. Govorile so jim, da bodo zaposlene kot natakarike, služkinje, uradnice po pisarnah, vratarice itd. Ker so bile takrat brez posla, so jim nasedle in zašle tako v propast. V javnih hišah so bile vedno zaprte, odvzeli so jim vse, kar so imele, nikdo se ni brigal zanje, nikogar ni bilo, ki bi jim pomagal v teh težkih časih, ki so postali usodnopolni za njihovo življenje. Da ni Šla zagrebška policija tako energično in spretno na delo ter razkrila tajnosti izginenja mladih deklet iz Zagreba, bi bile one še danes predmet najsmradnejših trgovine.

Afera, ki je vzbudila po vsej državi veliko senzacijo, še ni končana in se preiskava nadaljuje. Razprava se bo vršila v nekaj dneh in bodo rešene deklice nastopile pri njej kot glavne priče. Lastnike javnih hiš so proti položivi zahtevane kavgije do glavne razprave izpustili. Ako je kaj pravičnosti, se mora proti tem izmečkom človeške družbe uporabiti vsa strogost zakona. Upamo pa tudi, da bo ministristvo za socialno politiko in ministristvo za narodno zdravstvo izdalo vse potrebne ukrepe, da se podobne strahote v naši državi ne bodo več ponavljale.

Iz Primorja

• **Občinske volitve v Sempetru pri Gorici.** V nedeljo so bile v Sempetru pri Gorici občinske volitve. Pri njih je predela komunistično pobarna kmečko-delavska lista. Bivši občinski komisar Galleusig je takoj tekkel v Gorico in naznanil zadevo podprefekturi. Posledice niso izostale. Občlast je volitve razveljavila ter poverila vodstvo občine zopet Galleusigu, davi je dobila njegova lista le 52 glasov, nasprotna delavsko-kmečka pa 95. Naredenjaki so se volitev udeležili v zelo omejenem številu ter so dosegli samo to, da niso prišli v starištvost nepriljubljeni slovenski fašisti. Izvoljen kmečko-delavski odbor pa je bil po narodnosti brez izjeme slovenski, zato ga je tudi politična oblast odstavila.

• **Prosvetna zveza v Gorici** je priredila 14. dnevi tečaj za organiste, katerega vodi skladatelj Emil Adamič, ki poučuje 22 slušateljev in slušateljic.

• **Domačini morajo iz službe.** Tako so glasi v praksi geslo italijanskih oblasti v Julijski Krajini, kjer so začeli odpustiti domače cestarje iz službe. Na mesto Slovencev pridejo sedaj Italijani iz kraljevstva. Tako skrbi Italija za enakost vseh svojih državljanov.

• **Dražji kruh.** V Italiji se je te dni poždrzil kruh radi carine na inozemsko žito. Obenem so se tudi zvišale cene testeninam.

• **Ukaz o amnestiji.** O priliki 25letnice vladanja kralja V. Emanuela III. je izšel občirn ukaz o amnestiji. Pomilosteni so tudi politični zločinci, le umor iz političnih nagibov je iz amnestije izključen. Pomilostenjeje tudi ni predvideno za izdajstvo, vojunstvo in vojni pobe.

• **Poroča.** Poročila sta se gdč. Stana Rašpote in prof. Rudolf Pregelj, prva z Kozišne v Istri, drugi iz Murske Sobotice. Bilo srečno!

• **Naliv v Bovcu.** V nedeljo je bil v Bovcu močan naliv. Po cestah in potih so drli potoki. Padala je tudi toča, ki je napravila veliko škode. Pihal je mrzel veter, ki je prisnel na Bovško mrz, ponoči pa je pobelil hribe sneg. Pač čudna vremenska igra narave, ki ne obeta letos na jesen nič do brega.

• **Avtomobilska nesreča na Gorškem.** V pondeljek se je pripetila pri Dolgi njeni med Solkanom in Plavni avtomobilska nesreča. Avtomobil trdkce Carneval Co. je zadela v neko nasproti prihajajoče vozilo in malo je manjkalo, da se ni zvrnil v deroče Sočine valove. K sreči je preprečil občestni kamen, da je vozilo obtičalo blizu ceste. Človeških žrtev ni bilo.

• **Smrtna kosa.** Umrl je v Trstu po dolgi in mučni bolezni upokojeni pol. agent Anton Sosič, N. v. m. p.

• **Nalezljive bolezni v Trstu.** Od 26. julija do 1. avgusta je bilo v Trstu 12 slučajev trebusnega legarja, 5 slučajev škriclane in 4 slučajev daveice. Umrl ni za temi epidemijami nihče.

• **Zadnja Havelka «Novice»** je tržiška prefektura zopet zaplenila. Ta list kar ne pride iz zaplem, najzadnjeje pa je to, da so »Novice« zaplenjene vselej potem, ko je list že dotiskan in deloma na pošti.

• **Odbor za spomenik dr. K. Jugu.** V Gorici se je ustanovil odbor za postavitev spomenika lani preminulemu dr. Klementu Jugu. Na čelu odbora stoji: akad. društvo »Adrija« v Gorici in Planinsko društvo isto tam, Zveza prosvetnih društev v Gorici, Planinsko društvo v Trstu ter planinski klub »Krpelj« v Tolminu.

BLITNI KINO
Matice
Telefon 124.
Predstave ob:
1/25, 1/28 in 9.
Jutri novimentini spored
Umetniški orkester svira
pri vseh predstavah.

Samo še danes! Samo še danes!
Izvrstna komedija v 6 dejanjih polnih smeha in ljubezni
Dolarska princesa
Srčkana Lotte Lorring in lepi Charles Willy-Kayser, nas
izvrstno zabavata s svojo naravno igro in humorjem.

Kulturni pregled

Nova slovenska opera. P. Hugolin Sattner skladatelj kantate »V pepelnčni noči«, »Jeftjeve prisrce« in drugih pomembnih kompozicij, je pravkar dovršil opero »Tajda«, o kateri je poročalo »Jutro« že o velikonočnih praznikih 1924. Pisatelj dr. I. Pregelj je napisal za opero libreto naslednje vsebine: Graščak Urh ima hčer Tajdo, Si-na Bojana mu je ubil neznanec dozdnevno sosedni graščak, ki ima sina Erazma. Urh zaradi tega preklinja soseda in pri tem oslepi. V hudih stiski odide nato na božo pot v Komposteljo na Špansko. Spremlja ga Tajda, kateri se naskrivoma pridruži Erazem. Z ladjo pa potuje tudi pravi ubijalec graščakovega sina. — Med vožnjo na napadajo ladjo morskis roparji. Ubijalec poseže v boj n se skaže junaka ter reši celo družbo. Sam pa je v boju smrtno ranjen. Na ladji umre potem ko izroči pismo za komposteljskega svečenika. V Kompostelju odpro pismo in tam se izkaže, da je sosedni graščak nezdržen. Urh prizna svojo napako in je pripravljen še nadalje prenašati pokoro,

a Bog mu vrne vid tako da spozna spremeljvalca. Erazem in Tajda prosita očeta za blagoslov ter ga tudi dobita. — Sattnerjeva opera nima prave iverure. Poznaveali dela zatrjujejo, da je to najboljša skladateljeva kompozicija: lepa, domača glasba, krepka in dramatična, moderno harmonizirana in slikovito inštrumentirana. Dejanja ima opera tri. Scene so izvedljive. Upamo, da Narodno gledališče v Ljubljani ne bo prezrlo tega dela ter ga vsekakor proučilo.

Izpremembo v Reinhardtovem gledališču na Dunaju. Reinhardtovo gledališče v Josefstadtu na Dunaju dobi najbrž z novo sezono tudi novo vodstvo. Dosedajni ravnatelj Körner, desma roka Maksa Reinhardta, je odšel na dopust, s katerega se baje ne vrne več. Körner se baje ni razumel z veleindustrijalcem Mauthnerjem, ki financira podjetje in hoče napraviti za upravitelja zavoda svojega zeta Pavla Kalbecka, prvega moža znane igralkice Helene Timmingerove. Kalbeck se je doslej udeleževal kot režiser, a ni pokazal posebnih zmožnosti. Navskrižja med

„LUKULO“ dišave o zavojčkih so najboljšee.

Domače vesti

Na peronu

Monakovski brzovlak stoji na ljubljanskem kolodvoru pripravljen za odhod. Direktni vagon III. razine Beograd - München je nabit, oni II. in I. razreda bolj slabo zasedeni, ravno tako ostali vagoni za Bohinjsko Bistrico in Celovec. Ključni kondukterjev, signalni žvižgi in vlak odsopihva v gorensko noč.

Par minut nato pridrvi na kolodvor poseben vlak iz Zagreba, ki vozi za rednim brzovlakom. Pet dolgih vagonov ima, vsi prenatrpani. V prvih dveh izraziti lužnji tip, izseljenci iz Bosne, Hercegovine in Makedonije. Vozijo se s Canadian Pacific v Kanado. Sami moški v najboljših letih, v cvetu svoje moči. Teško ti postane pri srcu. Kaj res domovina nima kruha zanje? Jm bo res v mrzli tujni boljši? Že sedaj v vagonu je slaba, ko se ne morejo niti pošteno vvesti. Kaj šole bo? V Ljubljani se jim pridruži skupina iz Slovenije; ni prostora za ne, natrpano jih na koridorje in stopnišča. Samo do Jesenic — jih tolažijo — potem bo prostora dovolj. Da bi jim bila mila sreča, ki jo gredo iskati v danljivi svet!

V zadnjih tleh vagonih hrvatski Sokoli iz Zagreba. Okrog 150 jih je z gobob in zastavami. Na Jesenice gredo, da sprejmejo in pozdravijo ameriške Sokole, ki prihajajo v domovino in na hrvatski sokolski zlet v Zagreb. Na peronu je precej ljudi, Zagrebčani pozdravljajo, njihova godba igra »Mlade vojake«. Pozdravljajo skozi okna, priča kujejo odzdravov. Pozna se na obrazih domačinov, da bi radi pozdravili brate iz Zagreba, saj so tudi dobri in poštini ljudje med nimi, a ne gre iz srca. Tako tuji smo si, da te zaboli srce. Kaj mora res tako biti? Naša krivda ni in mi iskro ne želimo, da bi bilo kmalu drugače. Kako pristrčno se bomo pozdravili potem, mi ne, oni nas.

Danes dopoldne se pripeljejo z Jesenic hrvatski Sokoli iz Amerike. Na prireditve prihajajo, ki ni naša. A ne v zli nameri; ne poznajo naših razmer. Zato jih sprejema in pozdravlja tudi jugoslovenska Ljubljana z odprtim srcem in odprtimi rokami.

Dobrodošli, bratje, v naši in vaši domovini!

Vv.

• Ministrji na Bledu. Včeraj zjutraj sta prispela zunanji ministri dr. Ninčić in minister za šume in rudnike, dr. Nikčič v Zagreb. Dr. Nikčič se je odpravil potem z avtomobilom na Bled, kamor je nadaljeval vožnjo z vlakom tudi dr. Ninčić. Oba ministra sta bila popoldne sprejeta od kralja v gradcu Suvobora v avdijenci.

• Albanski notranji ministri v Beogradu. Včeraj je prispel v Beograd albanski ministri za notranje zadeve Cerna beg. Na kolodvoru so ga sprejeli zastopniki notranjega in zunanjega ministra. Prihodu Cerna bega se pripisuje velik pomen, ker prevladuje mnenje, da ima nalog, da uredi z našo vlado vprašanje samostana Sv. Nauma in Vrmoša ter sploh končno razmeštev med obema državama. Minister Cerna beg ostane v Beogradu baje cel mesec.

• Aleksander Malinov v naši prestolici. Z jutranjim brzovlakom se je pripeljal včeraj iz Sofije v Beograd bivši bolgarski ministrski predsednik in vodja demokratske stranke, Aleksander Malinov. V njegovem spremstvu se je nahajal tudi bivši predsednik saborja Hristo Slavov. Oba državnik sta takoj nadaljevala vožnjo v Švico, kamor sta odšla na odhiti.

• Novi argentinski konzul v Zagrebu. Vlada je izdala novemu argentinskemu konzulu v Zagrebu Alfredu Silvestrinju exequatur.

• Strossmayerjev spomenik v Zagrebu. Odbor za določitev kraja kjer naj se postavi Strossmayerjev spomenik v Zagrebu, je z večino glasov sklenil, da se omenjeni spomenik postavi na južni strani Jugoslovenske akademije, kakor je priporočil tudi veliki umetnik Ivo Meštrovič, avtor Strossmayerjevega spomenika, ki je svoje mnenje podkrepil z klejnimi estetskimi in arhitektonskimi razlogi.

• Promocija. Na graški univerzi je bil g. Roman Lesnik sin nadučitelja Mihaela Lesnika pri Sv. Ani v Slovenskih goricah, promoviran za doktorja vsega zdravilstva.

• Ženska gimnazija v Subotici. Ministrstvo prosvete je odredilo, da se s prihodnjim šolskim letom otvori v Subotici ženska gimnazija. Novi učni zavod bo začasno nastanjen v poslopju tamkašnje mešičanske šole.

• Naš srebrni drobiž. Iz Beograda poročajo, da bo te dni izročena prometna prva partija našega novega srebrnega denarja po 1 dinar in po 2 dinarja. Denar je po obliki in veličini ravno tak, kakor je bil kovani denar predvojnega Srbije. Na eni strani je krona in napis »1 dinar«, oziroma »2 dinara«, na drugi strani pa podoba kralja ter napis »Aleksander I., kralj Srba, Hrvata in Slovenaca«.

• Himen. Na Rožniku pri Ljubljani se je predvčeršnjim g. Fran Jeram, uradnik pri okrajnem glavarstvu v Brezicah poročil z uradnico gospodinjico Tomčko Slabina.

• Smrtina kosa. Na Igu je umrl včeraj zjutraj po kratki bolezni v 76 letu starosti g. Ivan Struamb, pokojnik je bil skrben in dober gospodar. Pogreb bo danes, ob 5. popoldne, iz hiše žalosni na Igu št. 22 na domače pokopališče. Blag mu spomin, žaljočim naše iskreno sožalje!

• Železniški razvoj v Jugoslaviji. Genovski »Corriere Mercantile« prinaša uvodnik, v katerem se podrobno in s precejšnjo točnostjo bavi z našimi železniškimi problemi. Zelo simpatično piše o naši otvorenji inški prosti ter našteva tudi one proge, ki bi jih Jugoslavija brezpopojno še potrebovala.

Na koncu naglašajo, da tako nova mreža železnice kakor notranje konsolidiranje države nudita nove možnosti za pospeševanje trgovinskih odnosov med mlado Jugoslavijo in staro pomorsko Italijo.

• Pravilnik o gostilnah in kavarnah. Minister financ in minister za notranje zadeve sta podpisala pravilnik o gostilnah, kavarnah in drugih lokalih, kjer se točijo alkoholne pijače. Pravilnik, ki vsebuje določila za tečenje alkoholnih pijač, stopi v veljavo dne 10. avgusta.

• Počitniška kolonija ljubljanske dece v Metliki. V Metliki, v središču naše prelepe Belokrajine, se muči že 4 teden 40 ljubljanskih otrok, ki jih je poslalo semkaj na odhiti »Kolo jugoslov. sester«, s pomočjo podpore mestne občine ljubljanske. Izredno lepo vreme izrablja mladina za izprehode in igre, predvsem pa za kopanje in solnjenje, kar nudi Krka v najvišji meri. Temperatura vode 26—30° C in je čista kakor ribje oko. Ni čudo, da so otroci — ožgani od solca, kakor kol ob trti — čili in zdravi in se počutijo prav dobro. Belj rojaki prijazni nad vse, predvsem: g. šolski upravitelj Barič, g. zdravnik dr. Matjašič, gospe Koronova, Makarjeva in Muchova in sploh vsi Metličani, za kar smo jim dolžni najlepše zahvale. — Z obiski pa sta nas počastila g. viš. šol. nadzornik E. Gangl ter g. dr. Riko Pux. No, oba sta se zadovoljno namuzala ob pogledu na našo drobnjav.

• Kmetijske zadruge so oproščene poštnih taks. Ministrstvo pošt in brzojava je odredilo, da se oproste plačanja poštnih taks vse naše kmetijske zadruge, ki so vključene v Glavno združenje savezu.

• Uspeh višjege tečajnega izpita na II. drž. realni gimnaziji v Ljubljani. K višjemu tečajnemu izpitu na II. drž. real. gimnaziji v Ljubljani (na Poljanah), ki se vrši v junjskem terminu pod predsedstvom univ. prof. dr. M. Kiseljaka, se je prijavilo 32 kandidatov (kandidatni) izpit so napravili sledeči: Armik Stojan, Beniger Viljem, Ekar Dušan, Kleinčinst Matej, Kraigher Mišo, Kukanja Angel, Kušej Gorazd, Mermola Mirko, Mühelsen Artur, Potokar Leopold, de Regzi Alojzij, Rode Milan, Seliskar Stanislav, Stojković Ivo, Štebinger Ciril, Šmid Vladislav, Urbanija Franc, Bldovec Mija, Borštnik Marja, Kozina Elizabeta, Lapajne Nataša, Lapajne Sonja, Lavrič Iva, Papež Vera, Prunk Ksenija, Škerlj Olga, Tomišek Vlasta, Wrischer Ervina. Štirje kandidati so bili iz onega predmeta preprobrani na 2 meseca.

• Dobrovoljcem mariborske oblasti. Z oziroma na zadnje glavno savez, skupščino v Beogradu se opozarjajo dobrovoljci mariborske oblasti, da pristopijo kot člani Oblastnemu savezu dobrovoljcev v Mariboru.

• Jugoslovanski priseljenec v Ekvadorju. V obmorskem mestu Guayaquil v republici Ekvador se je v zadnjem času naselilo okolo 100 Jugoslovenov, večinoma iz dubrovniške okolice in z dalmatinskega Primorja. Bavijo se s trgovino, imajo štiri restavracije in trgovino z jestvinami. Ostali so zaposleni v pristanškiu.

• Domžale — trg. Prihodnje nedelje so na slovesen način praznovala proglasitev trga Domžale. Povodom proglasitve se bo vršil v soboto zvečer obhod z godbo, bakljada in razsvetljava. Vse hiše bodo, okrašene z zastavami. V nedeljo zjutraj bo budnica, ob pol devetih slovesen sprejem gostov na kolodvoru, ob devetih služba božja, potem slavnostna proglasitev trga Domžale, ob dveh popoldne pa velika ljudska veselica in zornjih Domžalah. Iz Ljubljane vozi ob pol treh popoldne poseben vlak, ki se opolnoči vrne v Ljubljano. Polovična vožnja na vseh vlakih kamniške železnice.

• Glasbeni dom v Domžalah. Domžalska godba si je za svoj dom, ki bo stal v bližini državne ceste in železniške proge, kupila primeren stavbeni prostor. S koprojanjem temelja so že pričeli. Novi dom bo že letos pod streho.

• Železniški upokojencem, invalidom in vdovam. Pišejo nam: Društvo železniških upokojencev je storiло vse, kar je bilo v njegovi moči, da se izboljša obupni položaj železniških upokojencev, invalidov in vdov Narodna skupščina je šla sedaj na počitnice ne da bi kaj storila za upokojence, ki so prišli vsled podražanja stanovanj in naravnost nevdzdržen položaja. Skupščini se ni zdelo vredno, da bi izpolnila željo železniških upokojencev glede izenačenja pokojnin, kakor so to storile že vse druge države. Železniški mloščmarji, katerih prošnja za ureditve pokojnin in draginskih doklad leži nad 70 v Beogradu, morajo še vedno čakati na ureditve upravičenih zahtev. Središnji urad in prometno ministrstvo imata gluha ušesa za prošnje železniških invalidov, da se jim izplača nezgodna renta po novem pravilniku. Društvo odklanja vso odgovornost za posledice, ki lahko nastanejo vsled tega nevdzdržnega položaja. Hočemo samo svoje in pripraviti se moramo za izboljšanje upravičenih zahtev na nove boje. Za čas počitnic narodne skupščine moramo pripraviti vse potrebno, da stopimo pri jesenskem zasedanju skupščine z novo energijo na plan Storjeni so že vsi koraki, da nastopimo z našimi tovariši sotrpniki iz Zagreba, Sarajeva in Subotice skupno proti krivicam, ki ki se nam gode. V kratkem se bo vršil v Ljubljani tozadevno shod železniških upokojencev, invalidov in vdov. Čas in kraj bo pravočasno objavljen.

• Zveza kulturnih društev v Mariboru. V Mariboru in celi mariborski oblasti prevladujejo po kulturnih in nacionalnih društvi napredniaki, posebno v onih, ki res delujejo. Vendar pa v teh društvi doslej ni bilo pravega naprednega duha, ki bi narodu tudi vzgajal v odlično naprednem misljenju, katero odgovarja neodvisnemu znanstvenemu raziskovanju resnice. Treba je zato centralne, ki bo združila idejno sorodna društva z odlično naprednim kulturnim programom in dajala s tega vidika

smernice za delovanje pri predavanjih, igrah, sestavi knjižnic, naročanje listov za čl. talmice, ekskurzijah, stiki z narodnimi in sorodnimi društvi. Predvsem bo treba paralizirati »Prosvetno zvezo« klerikalnih društev, koje delo je samo praprava za SLS in obrambo ljudstva pred infekcijo svobodne znanosti. V to svrhu se snuje pravkar »Zveza kulturnih društev« za celo mariborsko oblast po vzgledu Z. K. D. v Ljubljani. — Pravkar se je ustanovil pripravljali odbor, v katerem so med drugimi Ivan Kežar, učitelj Anton Skala in prof. dr. Sirmšek. Pričakujemo torej v jesen novega šiščenja duhov in smotrnega kulturnega življenja, prostega rimskih spon po naših društvih v mariborski oblasti. Proti novi ofenzivi klerikalizma na kulturnem polju treba nastopiti z odločnim in smotrnim delom!

• Likvidacija rekvizijskih škod v reški coni. Včeraj je prišlo na Reki delo komisije za likvidacijo rekvizijskih škod v četrtem reškem pasu, t. j. v onem delu bivšega reškega ozemlja, ki je pripadel naši državi (Zamet, Drenovo itd.) Naši delegati na konferenci so: dr. Krmotič, prof. Brozovič in Mulac. Komisija bo delala približno dva meseca. Skupno je okoli 500 prijav za povrnitev škode v skupnem znesku nad pet milijonov lir.

• 20.000 kg nezrelega sadja zaplenjeno v Sarajevu. Tržno nadzorstvo v Sarajevu je zaplenilo zadnje dni nad 20.000 kg nezrelega in gnilega sadja. Samo pri enem trgovcu je bilo zaplenjenih 70 kvintalov dim.

• Prepovedana italijanska brošura. Minister za notranje zadeve je prepovedal za našo državo v Bologni izdano brošuro »Passione Adriatica-Ricordi di Dalmazia«, ki jo je spisal Giulio Menici. Brošura je polna notčnosti in žalitve proti naši državi in narodu.

• Komisije za nadziranje izvoza češpeli. Po dogovoru med ministrom za kmetištvo in vode ter ministrom za trgovino in industrijo se je postavilo deset strokovnih komisij za nadziranje suhih češpeli v vseh važnejših produkcijskih središčih v državi. Te komisije imajo naloge, da pazijo na predelavo in izvoz češpeli, da se bodo v interesu našega gospodarstva in njegovega prestiža v inozemstvu pripravljale in izvažale samo dobre češpeli. Razen tega se za čas izvozne sezone suhih češpeli in pekmeza otvarjata nova carinska oddelka, in sicer eden v Zabužju (spada pod beograjski carinarnico na Savi), a drugi v Brežicah (spada pod vinkovsko carinarnico).

• Gasilno društvo na Bledu nam sporoča, da se proslava 40 letnice obstoja društva zaradi neugodnega vremena ni mogla vršiti dne 2. avgusta in je slavnost preložena na prihodnjo nedeljo. Vabljeni so vsa tovariška društva. V slučaju slabega vremena se slavnost vrši v Zdraviliškem domu.

• Stencil, najboljši sredstvo proti stenici. Glavna zaloga drogerija Ante Kanc, sinova, Ljubljana, Židovska ulica 1.

• Naši v Ameriki. Dne 15. julija se je v Clevelandu težko ponesrečil tamkašnji slovenski odvetnik Mr. Leopold Kušan. Ko se je iz Madisona z avtomobilom vračal proti domu, ga je zadela neka avto. Kušan je bil pri tem težko ranjen. — V Clevelandu je 10 letni Viljem Kavc spiezal na elektrini stolp in izgubil pri tem svoje mlado življenje. Ko je fantek pripeljal na vrh, se je nenadoma pokazal moder plamen iz njegovega telesa in truplo je padlo na tla. Otrok je bil takoj mrtev. — Z zdravniško prakso je prišel v Clevelandu zdravnik dr. Alojzij Perme v poslopju slovenske posojilnice. — V naselbini Wampum, Pa., je umrla Marieta Krašovec, podmače Glušičeva, rodom iz Velikih Blok pri Novi vasi na Dolenjskem. Stara je bila 51 let. V Ameriko je prišla pred 24 leti.

• Utonil je prošil petek v Aleksandrovm prekopu pri Velikem Bečkeruku naš rojak Anton Šek, rodom od Sv. Mihaela pri Ormožu. Šek se je v petek vrnil od doma, da nastopi službo pri železnici. S tovarišji od godbe 39. pehotnega polka, kjer je doslej služil, se je šel kopat. V vodi pa je zašel med dva vlačiča. Truplo so šele v nedeljo potegnili iz vode.

• Nenavadno tele. Iz Sv. Lenarta v Slov. Goricah nam pišejo: V Zg. Voličini je zvrzla krava posestnika in mlinarja Mihaela Perka čudno tele, ki je pravecni nestvor dvojkov. Tele ima dva gobca, tri oči, štiri ušesa 8 popolnoma razvitih nog in sicer štiri prednje, od katerih sta dve izraščeni iz hrbita in štiri zadnje ter dva repa. Dvojkov nestvor je zračen v celem srednjem delu telesa. Edino glava se cepi v dva gobca, v zadnjem delu telesa pa sta dvojkova ločena. Nestvor je prišel vsled jake telesa poroda mrtev na svet. Ista krava je tudi lansko leto zvrzala dvojkove.

• Velika poverba v radičevski banki. Državnemu pravništvu v Zagrebu je bila izročena ovadba proti ravnatelju Hrvatske seljačke zadružne banke podružnice v Crkvenici Gjuru Šimatju, češ da je poneveril 450.000 Din. Šimat je bil takoj aretiran in se že nahaja v sodnih zaporih. Vest je izzvala v radičevskih krogih veliko razburjenje, ker bodo sedaj prišli na dan podrobnosti, kako so radičevci gospodarili s seljaškimi novci.

• Nevaren umzič. Zalar Alojzij, zasledovan radi nešteti tatvin in vlovov že od leta 1921. je v noči na nedeljo ponovno vlovil v trgovino Terezije Černe v Dobrunjah ter pokradel večjo množino manufakturnih izdelkov okrog 24 strelj in drugega perila v

skupni vrednosti 3000 Din. Nevarnega vlovilca zasledujejo orožniki, vendar je malo upanja, da pride kmalu v roke, ker ima navado, da se takoj po izvršenem vlovu od pelje na Hrvaško kjer nato blago speča i denar.

Iz Ljubljane

u— Ameriški Sokoli prišli danes ob pol 9. uri v Ljubljano preko Jesenic in nadaljujejo svoje potovanje takoj v Zagreb. Baje jih pride okoli 200. Kakor smo že poročali jih pozdravi starelštvo JSS na glavnem kolodvoru. — Sinoči je potovalo skozi Ljubljano 140 hrvatskih Sokolov (separativistov) na Jesenice, kjer so pričakovali in sprejeli Amerikance.

u— Tivoli zabranjen dečli. Ne sicer formalno, pač pa stvarno. Naš Tivoli je namreč postal pravi raj za kolejarje in one, ki bi se radi naučili smekavci in poldorasi elegantni dečki, mladeniči in postarni možje, vse se vozi po tivoljskih poteh nemoteno sem in tja, tu se celo uče kolejariti, kogar pa piči divji bes, ta sme po Tivolju tudi dirjati in dirkati, da gre za kolezi dirkačev piš in vihar. Za predrzne dirkače in brezobzirne fantaline se nikdo ne briga, ne mistri ni magistrat, ne policijska direkcija, nikjer ni napisov, nikjer stebrov, ki bi preprečevali takšne vožnje, nikjer stražnika, a mestni čuvajji se menda ne brigajo za kolejarje. Tako vsaj izgleda. Facit je, da manjša deca ne sme v Tivoli, ker je tam še celo bolj v opasnosti, da jo kdo povozl, kakor sredi prometne ceste. Ko bo otrok povozen, bo krik in zabrana in napisi. Pod to ceno pa menda res ne pojde.

u— Umrlil v Ljubljani. Zadnja dva dneva so bili prijavljeni sledeči smrtni slučaji: Marija Demšar, dninarica, 73 let. — Anton Rupnik, pekovski pomočnik, 40 let. — Emil Trovotek, varnostni stražnik, 31 let. — Jakob Zupančič, rejenc, 12 let. — Julijan Berlič, sin mizarja in posestnika, 5 let. — Viktor Deinszner, trgovski potnik, 27 let.

u— Streljanje z lokom se bo vršilo na vrtni veselici Orjune Vič - Glince dne 15. avgusta. Pridite vsi ki Vas zanima, da vidimo, ali znamo tudi uporabljati »fifafaf«. Streljalo se bo v tarčo, kar bo sigurno zabavno ne samo za strelce, temveč tudi za gledalce. p

u— Dijaške gospodinjje imajo danes, dne 6. avgusta ob 4. uri popoldne sestanek pri »Novem svetu«.

u— Pevsko društvo »Sava« in Kolo jugoslov. sestara v Štepanji vasi se najskronele zahvaljuje vsem, ki so s prijaznim sodelovanjem in dejansko pomočjo pripomogli do popolnega moralnega in materialnega uspeha sobotne prireditve.

u— Danes, v četrtek zvečer koncert v hotelu Mikliž.

u— Občinski svetnik — tihotapec. Strojevodja državnih železnice, bivši komunistični obč. svetnik, g. Franc Cepeljan, nas prosi z ozirom na naš včerašnji članek pod naslovom »Občinski svetnik — tihotapec«, za objavo sledečega pojasnila: »Carinski organi so v resnici našli na stroju pri vlaku št. 610 36 kg stopljenega srebra, vendar pa jaz za to srebro sploh nsem vedel ter sem izjavil carinskim organom, da je mogoče, da je ono srebro kdo drug podtaknil. Kajti stroj, s katerim sem peljal osebni vlak od Rakeka, sem sprejel v svojo oskrbo šele eno uro pred odhodom ter ga predelal, nisem pa mogel preiskati vseh prostorov pod premogom ali zabitihi deskami, vsled česar je bilo mogoče, da se je kdo drugi poslužil stroja za iztihanjenje omenjenega srebra. Po zašlišanju me niso držali v zaporu in sem še nadalje vršil svojo službo. Ob enem izjavljam, da sem se vedno boril za pobljanje verilništva in tihotapstva, ki nasprotuje mojemu notranjemu prepričanju in ne bom miroval, dokler ne bom izsledil zlobne roke, ki je podtaknila omenjeno srebro v moj stroj.«

u— Tako pa ne gre. Pišejo nam: Tvrdba Feliks Urbanc v Ljubljani pred cerkvijo oo. franciskancov je popravljal poslovni red za svoje nameščence. Lepo! Toda vsak poslovni red mora biti v skladu z zakoni in z v ustavi zajamčeno svobodo političnega udeleževanja in prepričanja. Tvrdba Urbanc more biti drugače močna, toda tako močna ni, da bi mogla in smela svojim službenecem prepovedati v s a k o politično udeleževanje izven službe. Tako govori poslovni red tvrčke in pišne zakonu v obraz, trdi, da bo vsako tako udeleževanje tvorilo važen razlog za odpuščenje iz službe — brez odpovedi. Zakon tega razloga ne pozna in ga tudi omenjena tvrčka ne bo ustila. Taki so časi proči. Iven službe dela vsakdo kar hoče, samo da je to v skladu z zakoni. Svoboda političnega udeleževanja izven službe je osnovna pravica vsakega državljanca. Sploh to prakso skuša uvesti več podjetli. Samo, da zelo pristransko potem pri presojanju postopajo. Da tvrčka prepove vsako led med službenim časom, je dokaz posebno čudnega poveljanja zakona o zaščiti delavcev, ki v polni meri velja tudi za omenjeno tvrčko. Pa tudi, ako bi zakona ne bilo, je taka prepoved zelo surova.

u— Blaznež na ulici. V torek ponoči se je prizibal do stražnika na Marjiniem trzu mlajši možki, ki je pel in vriskal na vse pretege. Stražnik je seveda nočnega veselilaka opozoril in mu petje prepovedal. Je pa zelo slabo naletel. Dozdevni veseljak je v Stritarjevici ulici nenadoma navall na njeza in ga pričel obdelavati z vso silo z nogami in rokami kakor pobešni. Stražnik je kmalu uvidel, da nima opravka z navadnim polnočajnikom, marveč z blaznežem. Klical je na pomoč, in sta prihitela zraven se dva stražnika in šele trem se je po dolgem času posrečilo razvidjanega moža ukrotiti. V policijskem zaporu so morali aretirancu, 28-letnemu Josipu Velkavru iz Vrhnice nadejni prišli jopič. Oddan bo v blaznico.

u— Neznana prefriganika. Ko se je vozila soproga železničarja Marija Igličarjeva iz Medna dne 3. avgusta v vlaku iz Zagreba proti Ljubljani, se ji je pridružila na postaji v Stenjevcu okrog 18-letna ženska in jo prosila, da ji posodi 30 Din za vožnjo,

ker je bila malo preje okradena, rekoč, da ji denar vrne v Ljubljani, Igličarjeva je neznanici v dobri veri ustrežila, na ljubljanskem kolodvoru pa je morala doplačati le 49 Din. Obrnila se je za posojilo še enkrat na Igličarjevo, ki ji je denar tudi dala. Zenska je peljala nato Igličarjevo v kavarne Leon, sama pa potrkala preje na okno pri sosedni hiši kot da kliclje svoje domače. V kavarni pa se je obema pridružil mlajši možki, katerega je neznanica predstavila Igličarjevi kot svelega svaka. Po kratkem čakanju pa sta oba izglnala in pustila Igličarjevo samo, seveda ne da bi preje povrnila izposojeni denar.

u— Okradena natarica. Helena Mazoni, natarica v gostilni na Tržaški cesti št. 4 je opazila v torek zvečer, ko je prišla v svojo sobo, da ji je neznan tak tekom zadnjih dni odnesel iz miznega predalca večkratno denarja. Kdo bi bil predrznil tak, se je mogel utihotapiti v privatno stanovanje se ni moglo utopotiti.

u— Policijske prilave. Od torka na sredo so bili prijavljeni polličji sledeči slučaji: 2 telesni poškodbi, 1 prestopok pohujšanja otrok, 1 izgred na ulici, 1 pretep, 4 prestopki kaljenja nočnega miru, 1 prestopok pisanosti, 1 prestopok sanitarnih predpisov in 6 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretaciji sta bili izvršeni 2 in sicer: 1 radi poboga od vojakov in 1 radi napada stranknika.

Iz Maribora

u— Iz kaznilniške službe. Minister pravde je upokojil ravnatelja mariborske moške kaznilnice g. Rudolfa Sertiča.

u— Mariborska JČ Liga je imela včeraj zvečer zopet lepo obiskano odborovo sejo, na kateri je bil ob navzočnosti predsednika poslanca dr. Pivka z zadoščanjem ugotovljen popoln uspeh češkoslovaško - jugoslovenskih dni 1. in 2. avgusta v Rogški Slatini. Ravnatelju zdravilišča je bila poslana zahvala za veliko pozornost, ki jo je izkazalo ravnateljstvo v povzdigo služja Masarykove proslave s krasno iluminacijo in za gostoljublje, s katerim so bili sprejeti delegati iz naših in češkoslovaških mest. Priznanje je bilo izrečeno tudi hotelarju zdraviliškega doma za banke, ki je goste zadovoljil tako glede kakovosti in solidnih cen. Končno je odbor izdelal delovni program za bližnje jesensko sezono, v kateri bodo končana že lani sestavljena predavanja iz češkoslovaške kulture. Prične pa se tudi zopet tečaj češkega jezika, ki bo zlasti dobrodošel udeležencem sokolskega zleta v Prago 1926.

u— Kaj bo z mariborskim sanatorijem? Akcija Trgovskega gremija za subskripcijo deležev po 1000 Din v svrho nakupa sanatorija, ki je last ljubljanske kreditne banke, se ni obnesla. Pravkar objavlja Trgovski gremij, da se nakup sanatorija odloga na morebiten poznejši ugodnejši čas.

Iz Trbovelj

u— Izlet Društva rudniških nameščencev na Klek se je ponesrečil, ker je pričel nagejati dož, ki ni hotel vde dan odnehati. Ljudi je prišlo takoj popoldne zelo veliko, pa so se morali vrniti, da bi jih medpotoma ne ujela ploha. Društvo bo priredilo v bližnjih dneh in to najbrže v nedeljo 16. t. m. ponovno izlet na Klek.

u— Na štirtem sestanku Kmetijske podružnice je prišlo do kompromisa med samostojno demokratsko in klerikalno stranko. Glede številca odbornikov se je došlo, da jih bo odšel 17, namestnikov pa 5. Vsaka stranka dobi po tet listi, ki se ho predlagala sporazumno, polovico mandatom. Pričajo kjeudo, da bodo s to listo zadovoljni pri staži SLS in da bo s tem prenehala strankarstvo v tej stanovski organizaciji.

u— Pevski koncert Delavsko glasbenega društva iz Ljubljane v Delavskem domu je bil silno klavno obiskan, ker je bilo navzočih komaj okoli 40 ljudi. Petje je bilo že precej dobro, posebno baritonisti je bil prijetno razpoložen. Narodne pesni so šle svedoče na razboj. Prednašanje bi bilo lahko boljše, vendar če upoštevamo, da je ta zbor star šele dve leti, je bilo tudi to, kar smo slišali, dovolj. Publuka je bila vseskor zadovoljna, pevec pa skoraj gotovo neker jih je bilo 22 in so imeli deficit. Značilno je, da se niso udeležili koncerta domači peveci od delavske »Svobode«, kateri bi prav nič ne škodila prisotnost.

u— Zlato poroko bosta praznovala v krogu svoje družine v nedeljo 9. t. m. zakonca Josip Moll st. in Marija Mollva. Oba zakonca sta kljub visoki starosti čila in zdrava, zlasti g. Josip Moll, ki še vedno vodi pri svojih 82. letih svojo staro znano trgovino ter deluje kot blaginjak posojilnice in krajnega šolskega sveta. Odličnemu občestvoštovanemu paru v Trbovljah, iskreno čestitamo!

u— Polcijska statistika v Trbovljah izkazuje v preteklem mesecu 43 prestopkov, sodnih in političnih, hudodelstev pa 4, o katerih smo že poročali.

Sokol

C. O. S. in III. hrvatski vsesokolski zlet. Hrvatski sokolski savez je prošli mesec povabil pismeno tudi ČOS na svoj zlet. ČOS pa je odgovorila, da se zleta vsled znanega razdora v jugoslovenskem Sokolstvu ne udeleži. Udeležijo se zleta, kakor pe. ajo hrvatski listi, ameriški Sokoli, bolgarski Junaki, Ukrajinci in separatistična srbska sokolska društva iz Hrvatske in Slavonije. Iz vsega tega se vidi, da ne bo to nikak slovenski sokolski zlet, ampak se bo proslavljalo le radičevsko hrvaosko. Pravih zastopnikov slovenskega Sokolstva, to je Čehov, Poljakov, lužičkih Srbov, Rusov in jugoslovenskih Sokolov na tem zletu ne bo, pač pa se vrši ravno v onih dneh v Varšavi velik sokolski zlet, kjer se bo ob tej slavnosti ustanovila Slovenska sokolska zveza, ki je bila leta 1915 od avstrijske vlade razpuščena.

Kupite Inar

nogavice z igom in znamenko (rdečo, modro ali zlato)

„ključ“

da se pripravite, kako en par traja kakor štirje pari drugih. Dobivajo se v prodajalnah. Nogavice brez žiga „ključ“ ponarejene. 68-4 V

Iz življenja in sveta

Petek — dober začetek

Tako je namreč sklenilo dunajsko sodišče, ki je te dni razpravljalo o tožbi nekakega delodajalca proti svoji uslužbenki.

Pri razpravi je šlo za to, ali je dekle nastopilo svojo službo 16. v mesecu, kakor je zahteval tožitelj, ali 15., kakor je trdilo dekle. Sodnik se nikakor ni mogel odločiti. Na priče niti ni mislil, temveč je vzel koledar, v katerem je stalo črno na belem, da je bil 16. ravno petek. In zadeva je bila rešena. Delodajalec je bil obsojen na izplačilo plače uslužbenki z motivacijo, da na Dunaju noben uslužbenec ne nastopi službe na petek, ker pomeni to nesrečo!

Ta salomonka razsodba se je kmalu razširila po mestu. Vsi Dunajčani, to je v tem slučaju seveda delojemalci, so hvallili sodnika in mu želeli še dolgo in dobro karijero.

Muhasto vreme

Ne pišemo o vremenu, ker nimamo zakrožiti o čem drugem, ampak zato, ker je vreme letos res tako čudno, da mu je treba tu in tam odstopiti malo prostora v listu.

Konaj je minila sobota in nedelja z vrtinci in nalivi, ki niso prizanesli nobeni državi v Srednji Evropi, že prihajajo iz Madžarske vesti, da je divjala zadnja dva dneva v Budimpešti in okolišnih krajih je padala toča, drugod je zopet lilo kakor iz škafe. Nevhita je bila tako jaka, da je ruvala drevje iz zemlje ter odnašala strehe s hiš. V okolici Kečkemetja je toča sklestila kakih 50 vinogradov in sadovnjakov. Budimpešta je radi neurja težko poškodovana. Na nekem mestu je strela udarila v električno stropo ter ubila dva moža in enega konja. Kronika nesreč pa s tem ni izčrpana.

Na severnem Moravskem so izstopile vsled hudih nalivov skoraj vse reke in potoki. Promet je večji del ustavljen. Vihar je podrjel hiš in odnesel mnogo streh.

V Zaručku pri šlezki Ostravi je povodenj onemogočil promet karvinske električne železnice. Tudi iz drugih krajev poročajo o velikih poplavih. Po vseh iz Žiline je cesta, ki vodi v Kysucké Nové Mesto pod vodo. Ravno tako so poplavljeni kraj ob reki Kysma in njenih pritokih. V Krasno je morala iti vojaška ekspedcija, da reši ljudi pred gotovo smrtjo. Ponokod je ustavljen celo železniški promet. Direktni vlaki Košice-Praga morajo voziti preko Brna.

Ponjava Bečve je razušila stebre železniškega mostu in je proga Vsetin-Velké Karlovice za daljši čas nesposobna za promet. Vožnja čez most preko Kysme na progi Čadca-Krasno je nemogoča. Osebnih vlakov vozijo samo do Čadce.

Tudi iz Moravske Ostrave prihajajo poročila, da so tam divjali silni viharji. Potoki in reke so izstopili, ceste so pod vodo. Orkani so obitno poškodovali stanovanjska in gospodarska poslopja. Na mnogih mestih je moralo posevčarjem gasilstvo, ker so bila v nevarnosti človeška življenja. Mesto Tropa je od povodnji težko prizadeto.

Tudi v Avstriji so trajali viharji v pondeljek ves dan dalje. Na Dunaju so morali intervenirati gasilci v šestnajstih slučajih.

Čudna usoda je zadela inženjerja Konrada Friedla, ki se je nahajal v času močne burje na ulici. Veter mu je odnesel klobuk in lastnik je pohitel za njim. Sledeč samo klobuku pa je prišel pod avtomobil, ki ga je povozil, tako, da so ga morali oddati v bolnišnico.

V Kainbachu pri Gradcu se je vsled neprestane deževja utrgal velik plaz zemlje in zasul cesto, ki je sedaj popolnoma izločena iz prometa. Lavina je bila tako močna, da je ogrozila bolnišnico tamošnjih usmiljenih bratov in njihovega posestva. Istotam v bližini je zdrčal v nižavo nek vrk za zelenjavo s kosom ceste in drevesi, ki so bila najsajena ob nji. Površina tega plazu je

zelo velika in ljudje so se v strahu za lastno življenje umaknili iz bivališč dokler se vreme ne ustali.

V nedeljo so se podali v planine na Tottenkirchl štirje turisti iz Monakovega. Sprva je bila tura ugodna, pozneje pa je začelo na gorah mesti in pihati, da so vsi štirje zmrznili. Rešilna ekspedcija, ki se je podala na iskanje četvorice, je našla trupla v skalovju. Mrliče so prenesli v Kufstein, kjer so jih pokopali.

Brilanten uhan Miss Vanderbiltove

Poleti postane tudi ameriškim milijarderjem vroče. Če so vrhu tega še izmučeni od bučne in utrudljive zimske sezone, so primorani oditi na odmor in prezračiti svoje živce, da postanejo zopet sposobni za predstoječo zimo.

Praški listi objavljajo zanimiv dogodek zagonetnega značaja, ki ilustrira način življenja ameriških milijarderjev poleti. Miss Kornelija Vanderbiltova, dama 30 let, neomožena, se je te dni pripeljala čez mejo češke republike. Vozila se je v brzovlaku št. 30, ki je prihajal iz Pariza v Marijanske Lazne. V spalnem oddelku tega voza se je razširila vest, da je dama izgubila brilanten uhan, ki je bil vreden 1 milijon češkoslovaških kron.

Kako je prišla ta vest v javnost in kdo jo je izlezel ter koliko je na nji resnice, tega ne more povedati nihče. Zadeva je zelo zagonetna in temna. Dama, ki stanuje sedaj v Marijanskih Laznih ter si je izbrala za bivališče hotel «Esplanade», so obiskali novinari, ki so jo povprašali, kaj je na stvari. Miss Vanderbiltova, hčerka «kralja železnice» Vanderbiltove, se je pri tem obnašala zelo čudno. Povedala je, da sploh ne pogrša svojih uhanov, marveč zlato zapestno uro, ki pa ni bila posebno dosti vredna. Ura ji je izginila tako, da se ne more reči, da ji je bila baš ukradena. Pozneje pa se je našla v ročni torbici.

Bolj zavoljo reda kakor radi česa drugega je Američanka priložila tatvino železniškemu redarstvu. Ko pa se je ura zopet našla, je pozabila pristojno oblast obvestiti, da je zadeva v redu. Zato pa se je našel nekdo drugi, ki je stvar takoj naznanil policijskemu ravnatelstvu v Prazi. Ta pretenkovest ni posredovalec v zadevah javnega reda je zamenjal uro z uhanom ter je povzročil, da je bila ob prihodu na Wilsonovem kolodvoru alarmirana cela policijska posadka, ki je motrila pasazirje ter iskala med njimi nedolžnega tatu.

Dozodek je pokril še danes s tajinstveno kopreno ter ni mogoče pravzaprav dognati, kaj je na njem istinito. Ko so na pr. gosti sedeli v železniškem jedrinskem vagonu, se je raznesla vest, da je milijarderjevi hčeri utrgala ovratnico z biseri, ki so se razpršili po tleh. Posledica tega oznanila je bila, da so ljudje jedli skoraj pod mizami. Vsak je pač hotel najti vsaj en biser «za spomin» na tako imeniten dogodek, ki bi imel nekatere soprotnice. Našel pa ni nihče ničesar. Zdi se, da je dama prav pošteno potegnila svoje soprotnice, režeja sprevodnika in indirektno tudi polico. Slednja je imela pred milijarderjskim imenom Vanderbiltove rodbine tako velik respekt, da ni vedela kam naj se postavi. Naposled pa je prišla novica v obliki mrtlega tuša, da se uhan sploh ni izgubil in da se našla ura, ki je bila pravzaprav brez vrednosti.

Tako si včasih privošči odvisne in zadolžene Evropejce Američani. Miss Vanderbiltova se nahaja sedaj v Marijanskih Laznih ter razkazuje v kopalnicah svoje toaletne in preganja silne živce, katere ji je zbicala zadnja družabna sezona v newyorški družbi. Na zimo pa bo milijarderka lahko pripovedovala svoj doživljanje kot pikantno anekdoto.

Strašna smrt v plamenih

Iz Londona poročajo o strašnem požaru, ki je zahteval tri mlade človeške žrtve.

Borzni senzacionalizem Murray Graham, čegar žena leži bolna nekeje v Franciji, je imel navado, da je vsak dan obiskal svojega štiritletnega sina, ki je bil v oskrbi stare matere in dveh pestunjev na lepem posestvu blizu Perthu na Škotskem. Ko je prišel zadnjo soboto v Murrayhall, je našel samo črne ostanke svojega lepega letovišča in svojo mater. Sina in njegovih pestunjev ni našel več, ker so vsi trije zgoreli.

V veliki žalosti ni poiskal niti trupla svojega sina, temveč je nenadoma odstopoval, da bi obvestil svojo ženo o grozni nesreči.

Drugo jutro po očetovam odhodu je slišala kuhinjska uslužbenka trkanje v onem delu vile, kjer je bival otrok s svojimi pestunjama. Hitro je vstala in je odprla vrata na hodnik, toda dim in plamen sta jo pregnala. V trenutku je bila alarmirana vsa hiša. Zaman so klicali ognjegasce v Perthu, ker telefon ni funkcioniral. Končno se je odpeljal šofer z avtomobilom v tri milje oddaljeno mesto. Medtem je sluga splezal na gorečo streho, da bi od tam prišel v sobo, toda njegovi poskusi so bili zaman. V kratkem času je zgorel tudi ta del poslopja.

Sedemdesetletna stara mati je obupana gledala vse izalovljene poskuse za rešitev svojega dragega vnuka. Morali so s silo odstraniti, ker je hotela skočiti v ogenj.

Kako je nastal požar, ne vé nihče. Tudi ni mogoče razumeti, zakaj se pestunje niso mogle rešiti s skokom skozi okno. Še bolj pa je nerazumljivo, zakaj nista odprli vrat, na katera sta trkali. Ni izključeno, da so bila vrata zaklenjena in da v zmedni nista mogli najti ključa. Tako sta skupno s svojim varovancem morali počasi umirati v grozljivih mukah, dasiravno jih je ločila samo stena od življenja.

Usodni slučaj boleznih otrokove matere je preprečil njegovo in njegovih pestunjev rešitev, kajti ako bi mož ne hitel k svoji ženi, da jo obzirno obvesti o nesreči, bi oče najbrže iskal truplo svojega ljubljence in bi tako rešil otroka in pestunje.

Kar se je zgodilo petnajstletni Dunajčanki Rudolfini Vondra, se menda zgodilo večkrat — če ne tako, pa vsaj podobno — toda posledica tega, kar se je zgodilo, se ne zgodi večno.

Mala in čedna Rudolfinca, ki si je služila vsakdanji kruh s šivanjem, je z dvema svojima prijateljicama rada zahajala na Schafberg, kjer so se solnčili. Tam je spoznala nekakega možička, o katerem ni vedela nič drugega, kakor da mu je ime «Heini» in da je baje plešalec v nekem baru. Tako je šla tudi lepega dne sredi junija na Schafberg in ta njena pot je bila zanjo usodna. Rudolfinca je kmalu nato zaupala svojima prijateljicama, ki sta ji morali obljubiti večno molčečnost, da jo je «Heini» med solnčenjem — ugriznil v gornji del levega stegna. Naprosila je prijateljice, naj ne povedo ničesar o tem njenim domačim kvečjemu naj rečeta, da jo je ugriznil pes.

In Rudolfinca je res povedala svoji materi, ki je perica, da jo je na poti na Schafberg ugriznil pes. Pokazala je mater rano, toda domača ta rana ni zanimala. Isto je povedala tudi šivlji, pri kateri je bila uslužbenka. In ta jo je opozorila na nevarnost pasjega ugriza. Po njenem nasvetu je šla Rudolfinca k

zdravniku, ki jo je poslal v zavod za obolenje na steklini. Tam so ji dali dve injekciji. Po vsaki injekciji je točila o veliki utrujenosti. Koncem julija so jo prepeljali v bolnico usmiljenih bratov, ker je obolela na vratnem vnetju in je imela močno mrzlico. Tam je revica 1. t. m. umrla med hudimi krčami in z znaki mrtvoudnosti.

Ker je povzročil njeno tragično smrt najbrže oni «Heini», je državno pravdnštvo odredilo njeno raztelesenje in ukazalo policiji, naj poišče «Heinlja», ki je baje stalen gost na Schafbergu.

Policiji se je posrečilo, da je zasledila «Heinlja» v osebi 18letnega bančnega uradnika, čegar ime pa policija noče izdati. Aretiranec je priznal, da je ugriznil Rudolfinco toda le v šali. Dosedaj še niso znani rezultati raztelesenja njegove žrtve.

Skrivnostna smrt petnajstletne deklice

Kar se je zgodilo petnajstletni Dunajčanki Rudolfini Vondra, se menda zgodilo večkrat — če ne tako, pa vsaj podobno — toda posledica tega, kar se je zgodilo, se ne zgodi večno.

Mala in čedna Rudolfinca, ki si je služila vsakdanji kruh s šivanjem, je z dvema svojima prijateljicama rada zahajala na Schafberg, kjer so se solnčili. Tam je spoznala nekakega možička, o katerem ni vedela nič drugega, kakor da mu je ime «Heini» in da je baje plešalec v nekem baru. Tako je šla tudi lepega dne sredi junija na Schafberg in ta njena pot je bila zanjo usodna. Rudolfinca je kmalu nato zaupala svojima prijateljicama, ki sta ji morali obljubiti večno molčečnost, da jo je «Heini» med solnčenjem — ugriznil v gornji del levega stegna. Naprosila je prijateljice, naj ne povedo ničesar o tem njenim domačim kvečjemu naj rečeta, da jo je ugriznil pes.

In Rudolfinca je res povedala svoji materi, ki je perica, da jo je na poti na Schafberg ugriznil pes. Pokazala je mater rano, toda domača ta rana ni zanimala. Isto je povedala tudi šivlji, pri kateri je bila uslužbenka. In ta jo je opozorila na nevarnost pasjega ugriza. Po njenem nasvetu je šla Rudolfinca k

Da boš vesel

In zadovoljen, kakor jaz, je vedno naravno oblake, perilo in modno potrebščin pri tvidi

Drago Schwab - Ljubljana
Dvorni trg 3.

Tržaško pismo

Potovanje za «zabavo». — Stenice. — «Brzovlak» s hitrostjo 23 km na uro. — Prepovedan «bifej». — Triumf gospoda Janeza Kalana. — Predlog.

So ljudje, ki potujejo za zabavo! In pravijo, da je takih ljudi celo zelo veliko, posebno v poletnem času, kar bi skoraj verjel, ko gledam brzovlake, ki vozijo med Mariborom in Trstom, nabito polne, da so potniki nakrcani v njih kakor sardale v sodu. Kako zabavo nudi potem taka vožnja, si ne morem predstavljati. Jaz vsaj, ki potujem tudi precej pogostoma po tej progi, smatram vožnjo po železnici posebno v sedanjih časih in sedanjih razmerah za muko, kateri se podvržem zelo nerad in še tedaj samo, če ravno moram. In kako ne bi tako! Evo:

Te dni sem se vozil iz Trsta v Ljubljano. Da ne bi izgubljal pol dneva z vožnjo po železnici, sem se odpravil iz Trsta z brzovlakom ob eni po polnoči. Povsem vam: sijajen vlak. Ima samo tri potniške vozove. Voz tretjega razreda je italijanski, s prehodom skozi sredo in stranski vrati za vsak oddelek. Klopi so tako nerodne, da te že vse boli, preden še pride vlak do Nabrežine, pardon, Aurisine. Potem je direktni voz Milan-Beograd s I. in II. razredom, in direktni voz I. in II. razreda Trst-

Beograd, oziroma Trst-Bukarešta. Voz tretjega razreda je vedno nabito poln in prav tako je vedno poln drugi razred obeh ostalih voz. Če se hočeš nekako odpočiti, se moraš voziti v prvem razredu. Tako sem storil tudi jaz, čast in slava ravnatelstvu italijanskih državnih železnice, ki omogoča s svojim popustom ubogi novinarski pari, da more svojega rojstva grešne kosti nekoliko udobnejše raztegniti v železniškem vozu. Sodeč po napisih, je bil voz last naših zaveznikov Rumunov.

Pa smo odrinili ob eni iz Trsta. Sprevodnik je prišel kmalu in sem tako mogel nekoliko zadržati. Prebudil sem se v Postojni. Toda ne mislite, da sem se prebudil kar tako, da bi me bil morda spanec zapustil ali pa da bi me bil prebudil kak oblastni organ ali kaj podobnega. O ne! Prebudil sem se, ker sem začutil, da me v zapestju nekaj strahovito peče. Gledam, kaj je, pa vidim, da so me opikale — stenice in tako temeljito, da so se mi izrinili mehurčki. Lepa zabava, ali ne?!

Spanec je šel rakom živžigat, pa sem bulil potem skozi okno na prazni peron in si drgnil zapestje. Prešel sem vsa okna na postajnem posloppu, potem vozove tovornih vlakov, ki so stali na nasprotni strani itd. Časa sem imel dovolj za to. Saj ta «internacionalni» brzovlak stoji v Postojni nič

manj kot — pet četrt ure! Končno so minile te postojnske vice, pa smo odrinili proti Rakeku.

Na Rakeku stoji vlak zopet celo uro in še sedem minut po vrhu ter vozi potem do Ljubljane kot osebnii vlak, ki se ustavlja na vsaki postaji, pri čemer imajo «internacionalni» potniki, to se pravi, tisti, ki prihajajo čez mejo, še posebno ugodnost, da morajo plačati vozno ceno brzovlaka, dočim pa plačajo tisti, ki vstopijo na Rakeku in nadaljnih postajah, ceno osebnega vlaka. Od Ljubljane dalje vozi ta posebejni brzovlak zopet kot brzovlak.

Ker se policijska in carinska revizija treh voz lahko izvrši v četrt ure, se odlašata obe revizi bolj do zadnjega. Potniki seveda pred revizijo ne smejo izstopiti in se morejo v času pol ali treh četrt ure zabavati s tem, da zopet štejejo vagona, ali pa pomagajo železniški upravi — loviti stenice.

Ko ste obe reviziji opravljene, lahko izstopiš in si v oni baraki, ki nosi poverni napis «bifeja», pri gospe Emici privoščiš čajico kave. Ko si se končno že vsega naveličal, se vlak vendarle začne pomikati proti Ljubljani, kamor dosepe točno ob 7.25. Za prevoz proge 146 kilometrov potrebuje torej ta «internacionalni» brzovlak (!) celih 6 ur in 25 minut. Bog mu daj dobro, njemu in tistim, ki so si ga izmislili! Vozi to-

rej s povprečno, strah in trepet vzbuja jočo hitrostjo 23 kilometrov na uro!

Iz Ljubljane sem se vozil v Trst s takimenovanim «českim» brzovlakom ki odhaja iz Ljubljane ob 16.49.

Ta vlak je nekoliko bolj krščanski kot pa oni, s katerim sem se vozil iz Trsta. Prihaja namreč v Trst ob 21.35, potrebuje za prevoz vse proge 4 ure in 46 minut in vozi torej s povprečno hitrostjo 31.3 kilometra na uro. Temerlika napram ponočnemu beograd brzovlaku izvira pač predvsem osem, da se «česki» ustavlja samo v Logatcu par minut, stoji na Rakeku samo 31 minut. V Postojni pa 1 uro in 4 minute.

Imenitna pa je pri tem, kakor pri vseh vlakih, ki grejo z Rakeka v Postojno, odredba, da se potniki niti po končani policijski in carinski reviziji ne smejo svobodno kretati v postaji. Dasiravno je postaja okrog in okrog ograjena in torej ni mogoče iz postaje, ne da bi dotičnika opazili v to poklica, ni železniški, policijski in carinski organi in ga zavrnili, je potnikom vendar le dovoljeno samo toliko, da se smejo nekoliko izprehoditi tik ob vlaku. Gre pač za to, da ne bi kdo po izvršeni carinski reviziji vtihotapil v vlak kake stvari, ki je podvržena izvoznim carini, odnosno prepovedana za izvoz, n. pr. dinarska valuta nad 3000 Din. Strogoost te odredbe gre naravnost tako daleč.

vid. Po zdravljenju v bolnici je deček pričel trditi, da vidi skozi zid. Baje so ugotovili, da deček ne laže.

Filmske dive Sary Blondel, filmski režiser Franc Geroffy je skočil v Donavo radi nesrečnega zakonskega življenja.

«Po nedolžnem na smrt obsojen. Ne davno je bil pred monakovskim potornim sodiščem obsojen na smrt carinski uradnik Plank, ki je bil obtožen, da je v nočni službi ob bavarsko-avstrijski meji namenoma ustrelil svojega tovariša. Plank, ki je neprestano govoril o svoji nedolžnosti, je bil v zadnjem trenutku pomilosten na domrtno ječo. Pred par dnevi pa so na Vorraberškiem aretirali pravega morilca v osebi nekake hitopaske. Planka so takoj izpustili na svobodo.

«Prebrisani tot. Nekemu berlinskemu javnelirju so bilo nedavno ukradene dragotnine v vrednosti 50.000 mark. Dragotinar je svoje dragocenosti lepo in varno zavil, nato pa jih je neki postrežček nesel na kolodvor in jih oddal za Vratislavo. Dragotinar se je peljal šele drugi dan v Vratislavo, kjer je sam prevzel pošiljatev, jo odnesel v hotel in jo vso noč skrbno varoval. Ko pa je odprl zavoj, je našel v njem pesek. Teža peska je popolnoma odgovarjala teži dragotin. Vse preiskave so bile dosedaj zaman. Tatvina je ostala zagonetna in najbrže tudi nagrada 5000 mark ne bo pomagala.

«Ameriškega profesorja mednarodnega prava Edvarda Borharda je imenovala pravna fakulteta berlinskega vsučilišča za častnega doktorja. Profesor Borhard ima namreč na berlinskem vsučilišču izredna predavanja.

Moderna tehnika

Avto brez šoferja

Interesantan poskus v New Yorku.

Ko bi danes vstal iz groba Jules Verne, pisec fantastičnih popisov in romanov, bi se gotovo začudil, ko bi zagledal izume moderne tehnike. Stare generacije bi današnjega sveta gotovo več ne spoznale, anpak bi se preplašile in iskale zavetja zopet v mirnem grobu. Mi se moremo danes brezlično pogovarjati na tisoč kilometrske daljine, prenašamo slike s telegrafom, letamo z vrtočlavo brzino po zraku; vse to so naši predniki pripisovali moči hudica ali pa slabim duhovom. Odkritje radiožarka pa hoče popolnoma preobraziti svet. Z njegovo pomočjo hočejo sedaj prenesti tudi energijo brezžičnim potom. Najnovejši čudež pa se je zgodil 28. julija t. l. v New Yorku. Mr. Houndis se je posrečilo s potročjo nevidnih radiožarkov napraviti vozilo, ki nima nobenega voznika. Ta njegov izum velja predvsem zrakoplovom, poskušal pa ga je tudi na avtomobilu, kar je siljajno uspelo. Pri belem dnevu je na najširših ulicah v New Yorku napravil prvo poskusno vožnjo. Prazen avtomobil je vozil pred njim brez šoferja, za njim pa se je vozil v gotovi razdalji izumitelj. Brez najmanjše nezgode je vozil po newyorških ulicah v veliko začudenje množic evstvihih gledalcev. Temu izumu pripisujejo posebno vojaški krogi veliko važnost in pozornost.

kaj prevesti v neškodljivo formo, da ne oškoduje aloro v okolici tovarne in ne umiči rib s strupenimi odpadkami. (Abwässer).

Ogorki, ki preostajajo pri praženem procesu, vsebujejo v istem izmerju vse ostale in žlahtne kovine, kakor pri prejšnjem sistemu.

Po oceni profesorja Strache na Dunaju se je izplačila še predelava rude pri dnevnih produkciji 100 kg antimona. Na ta način bi bilo tudi omogočeno izkoristiti antimononovo rudo v naši državi, za kar se dosedaj izvestičije kapitala ne izplačajo. F. L. Y.

Škodove tvornice na Poljskem. Del Škodovih tvornic na Češkem je prenesel sedaj svoje podružnice tudi na Poljsko, kjer bo podjetje izdelovalo zlasti avtomobile in kmetijske stroje.

Novi Petrograd. V ameriški državi New-Yersey, ki mejni na New-York, je bil dne 5. julija t. l. položen temeljni kamen za novo mesto «Novi Petrograd». To novo rusko mesto, oddaljeno samo 26 milj od New-Yorka ob reki Hudson, sta osnovala družstvo ruskih inženirjev in predstavnik starega ruskega Rdečega Kriza. Vsa površina novega mesta je zaenkrat projektrana na 122 oralov. Parcele prav živahno kupujejo novi in stari ruski kolonisti. Kakor znano, se tudi ruski begunci v Jugoslaviji že nekaj časa pečno z mislijo, osnovati si v naši državi svoje rusko mesto. Kakor vidimo, so jih njihovi ameriški sorojaki prehiteli.

Novi česki rudarski izum. Inženjerja Šerl in Winkler ter komik Palkoni v Pri-Liamu so skonstruirali novo rudarsko svetilko, katera potom termoelektrike samostojno in natančno določa vsebino plinov v rudnikih ter s tem opozarja rudarje na preteče opasnosti. Poskusi s svetilko so se zadovoljivo obnesli, izumitelji bodo svetilko patentirali ter jo dali v praktično uporabo.

Motorna ladja za transatlantsko službo. Predkratkim je konstruirala Armetrong, Whitworth & Co. Ltd. v Angliji ladjo «Gripsholm» za transatlantsko progo. Za pogon ladje služita dva dieselmotorja, vsak ima šest cilindrov in deluje na dve strani. Motor je štirikotalen. Skupno proizvajata motorja 13.500 HP. Na teh strojih se izra- bi pritisk integ in nov sistem hlajenja omogoča izrabiti vsak cilindar do efekta nad 110 HP. «Gripsholm» je prva ladja za osebni in poštni promet preko oceana, ki jo ženejo eksplozijski motorji; njen displacement znaša 17.000 ton.

Proti odebeltosti

deluje s kolosalnim uspehom samo «Viljanov čaj». Dobiva se v vseh lekarnah in drožerijah. Proizvajata: Laboratorij Mr. D. Viljan, Zagreb, Ilica 204.

Evropski fakir na Dunaju

Urednik E. Seeliger piše v dunajskem Journalu: Pred dnevi me je obiskal v redakciji neki J. Davidovics. V roki je imel članek o pariškem fakirju Kir-Tachri, ki je pred par dnevi izšel v našem listu. »Dovolite«, me je nagovoril, »da vam pokazem Evropejca, k se spozna na fakirstvo bolj kot marsikateri indijski fakir?«

več vzdržati. Davidovicsa smo naravnost prisilili, da je začel odkopavati. Odmetali smo par lopat kamenja in zemlje, ki smo jo poprej nasuli in že se je v grobu zganilo. Izpod kupa so se najprej pokazale fakirjeve roke, nato glava in počasi se ostalo telo. Fakir je izpljunil zemljo, si uravnal lase, skočil iz jame in sedel k mizi, kakor da se ni nič zgodilo. Doktor mu je izmeril utrip žile, ki je bila za spoznanje nad normalno. Druhih znakov ni bilo. »Poskus je bil mnogo prekratek«, se nasmeje fakir. Vprašali smo ga, kje se je pričel fakirskih umetnosti.

jezik. Nato je fakir izbral največjo in najdebelejšo iglo in si jo zapil počasi ob rebrih skozi leva prsa, da je konica na hrbtu pogledala ven. Bili smo kot okameneli. Ko je iglo poteval iz rane, ni pritekla niti kapljica krvi, jedva da se je pordečilo mesto, ki ga je igla prebodla. In vendar bi bila slična rana za normalnega človeka življensko nevarna!

Pa nismo poskusili. Verjeli smo gospodu Davidovicsu na besedo. Videli smo že dovolj in bali smo se za svoje do skrajnosti napete živce.

Dopisi

RACNA. Občina Racna ima poštni nabiralnik, a pošta je na Grosupljem, odkar se odpravljata dnevno pošta z jutranjim kočevskim vlakom do postaje Predolje. Dolenjski poštni vlak pripelje pošto na Grosuplje ob 7.15 zjutraj in pošta za občino Racna se izroči poštному uradu na Grosupljem, ki jo je prej vedno takoj predal na kočevski vlak, ki se odpravlja v Grosuplje 25 minut kasneje. Tako smo prejeli pošto že isti dan ob 8. uri zjutraj. Zakaj jo dobivamo sedaj šele dan ali dva dni pozneje, ne razumemo. Ker ob nedeljah tukajšnja poštna nabiralnica ne postuje, dobimo največkrat nedeljsko pošto šele v torek, a čez teden točno vsaj en dan pozneje. Ujjudno prostimo merodajne činitele, naj poskrbe, da bomo prejeli pošto redno, saj je to pač edino, kar si želi človek v našem že itak zapuščenem kraju.

LITJA. Velikasten razmah in napredek demokratične misli v občinah litijskega okraja je klerikalce silno preplašil. Trebeljevo, Kotredčje in krepke organizacije SDS v Hotiču, Smartnem in LHiji so vzbudile klerikalne petelinje, da so pričeli peti po »Slovencu«. Ekspozitura litijskega župana deluje z vso silo, da bi zamašila velike luknje pogrezajoče se klerikalne barke. O Hinko se trudi v potu svojega obraza, da bi rešil vsaj generalni štab. — Ta mesec bomo imeli v Hotiču občinske volitve. Ogorčenje ljudstva nad nedoslednim gospodarstvom klerikalne večine narašča. Litijski župan že hodi na sprehode v Hotič, da bi ukrotil razjarjene klerikalce, ki pa nočejo o njem ničesar slišati. Vložil smo listo in zopet proti njegovi volji. Naša škratnica bo prva pod naslovom »Napredna gospodarska lista«.

Nosilec je g. Niko Krihkar, posestnik iz Gradca pri Litiji. Na listi so zastopani vsi sloji in stanovi ljudstva, sami možje, ki so za pošteno in pametno občinsko gospodarstvo. — Dne 9. avgusta se vrši v Smartnem velika tombola v korist zgradbe Sokolskega doma. — V Kostrelci so prav zadovoljni z izkupičkom in dobičkom zad-

nje gasilske prireditve. V gasilnem društvu vlada najlepša harmonija, čoprav je bivši talnik nasprotoval prireditvi in hotel na iniciativno nekoga gospoda spremeniti gasilno društvo v ekspozično klerikalne stranke. Toda pametni gasilci so rekli: Hlapci nikomur, temveč Bogu v čast in bližnjemu v pomoč, to je naše geslo! Danes tudi nahušskani uvidevaljo potrebo društva in dajo čast delu poštvalnega načelnika Leopolda Strmana ter odbora. — Ob priliki 40-letnice gasilnega društva v Smartnem g. dekani ni bilo vseh, da so fantje potrkavali v pozdrav došlim gasilcem. Res žalostno, da se delajo opazke zoper gasilske prireditve celo na prihični.

STARI TRG PRI LOZU. Sokolsko društvo »Loška dolina« vabi na svoj 5. redni javni nastop, ki se bo vršil dne 9. avgusta ob 3. uri popoldne v Starem trgu, združen z veliko narodno veselico. Prilite vsi prijatelji Sokola in napredne misli. Zdravo!

HRASTNIK. Poročilo o sokolskem slavlju v Hrastniku izpolnjujemo naknadno v toliko, da je bilo sokolsko društvo Dol zastopano razen s številnim občinstvom tudi s 36 člani v kroju, kar je za omenjeno društvo zelo častno in lepo število.

SV. BARBARA V HALOZAH. Pri nabiranju prostovoljnih prispevkov za ruske begunce je nabral učence V. razreda Mihael Blass 140 Din.

MURSKA SOBOTA. Stanovanjska beđa uradnikov je v M. Soboti menda brez primere v celi Sloveniji. Po 10 in več uradnikov z družino prosti in čaka zama, da se jim dodeli stanovanje; živeti morajo ločeni od svojih družin, imeti torej dvojno gospodarstvo, ki jih gmotno spravlja v dolgovne in — obup. Tako življenje ne more vzdrževati niti ugleda niti vneze do dela uradništva.

Izdajatelj in lastnik: Konzorcij »Jutra«
Odgovorni urednik: Andrej Ražem
Tisk »Narodne tiskarne« v Ljubljani

KNJIGE leposlovne in znanstvene v vseh jezikih kupuje po primernih cenah Ljudska knjižnica v Mariboru, Narodni dom.

Darujmo za sokolski Tabor!

Opozorjamo

vse interesente, da je pri pismenih vprašanjih, ki naj jih upravništvo pismeno reši, brezpogojno priložiti poštino in manipulacijsko pristojbino v z n e s k u Din 2.—. Posebno opozorjamo na to one stranke, ki žele, da se jim po pošti pošlje naslove od malih oglasov. Vsa vprašanja in prošnje glede naslovov od »malih oglasov« bodo romale v koš, ako ne bo priloženih Din 2.—

Annemarie! Pavljone
Posestnik
Drogistinja
Kot družabnik
Družabnika
Lokal
Družabnika
Lokal

Alasba
Črn klavir
Harmonika

Dopisi
Mlada navihanka
Samec
Polja nobena
Sodniško ločen

492
je nova telefonska številka inseratnega oddelka »Jutra«.

Dvodružinska vila
Velika soba
Zračno sobo
Prazno sobo

Lokal
Trgovski lokal
Trgovski lokal
Majhen lokal

Posed
Lepo posestvo
Trgovski lokal
Delavnica

Majhen lokal
Stanovanje
Lepa, zračna soba

Stanovanje
Lokal
Stanovanje
Lokal

Stanovanje
Lokal
Stanovanje
Lokal

Stanovanje
Lokal
Stanovanje
Lokal

Stanovanje
Lokal
Stanovanje
Lokal

Mali oglasi
Mali oglasi, ki služijo v posredovane in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Obri
Damske slavnike
Kolesa
Več pletilk

Zdravo dojiljo
Potnika
Izvirna pletilja
Gospodična

Kuharica
Prodajalke
Blagajničarka
Nameščenje

Potniku
Kot učenka
Gospodično
Deklica

Prodajalke
Blagajničarka
Nameščenje
Potniku

Potniku
Kot učenka
Gospodično
Deklica

Prodajalke
Blagajničarka
Nameščenje
Potniku

Dr. Ivo Sorli:

Antikrist v Trsteniku

O Bog, kako je že prej bolj in bolj blede župnik smrtno prebledel! Saj se bo zgrudil! Potem nekako, kakor da hoče v strašnem sruđu vzplamteti, ko že meri s trepetajočim prstom proti sredi cerkve. Ali ne, trdo se je ukrotil. Ukrotil pač, a ne več osvestil: še dve, tri minute nekaj plete, šibko premika roke, trese z glavo — nenadoma umolkne, izreče tih amen in poklekne k molitvi po pridigi.

Vse kleči, vse sklanja glave nizko k tlom, samo orjaško puščavnikovo telo visoko stoji — telo strašnega, končnega zmagovalca.

Bogataj stoji in s šegavim pogledom motri te glave, osobito one tam pod pestrimi rutami. Najbrže se smehljajo... poslušajo celo, ali ne začuje spet pridružen smeh, kakor ga je začul vmes poprej. Toda vse je tiho, celo čudno tiho...

Tu se spomni Pipana. Gotovo bo na koru. Obrne se in pogleda gor. Res, prijatelj se nagiba globoko čez rob in kakor da ga je že čakal. Toda na smehljajoči Bogatajev pogled odgovori s trdim, jeznim. Nato namigne proti izhodu, pomigne še enkrat, še bolj določno, naposled srdito in zapovedujoče.

Bogataj skomigne, potem prikima. Ljudje se mu umikajo s prej neprijaznimi pogledi — moti jih pač v molitvi.

Zunaj Pipan že čaka. Srašno mračni mu je obraz. «Tako! Zdaj si jo pa napravil!» sikne.

Bogataj razume: prijatelj je nejevoljen, ker njegov varovanec, tako do konca osmešen, prav mora iti. Toda potolažil ga bo: ako mu župnik uredi stvar z Matejcem, to je, ako pregovori dedca, ki od take žene itak nič nima, da mu Nežo prostovoljno in v miru prepusti, potem je pripravljen — vprav, ker je popolnoma zmagal — da se umakne on sam. Res, ljudje se bodo še nekaj časa smejala, mogoče celo zgražali in razburjali, ali naposled vse pozabi in prizadeti prebode.

16

Ze je odprl usta, da to razloži, ko je Pipan srdito povzel: «Svetujem ti, da sedaj nemudoma izgineš! Kaj pa si misliš, bedak, da ti ne rečem hujšega?»

«Kaj?» je zategnill Bogataj ves osupel. «Zdaj, ko sem ga na vsi črti pobil!»

Pipan ga je gledal, kakor da dvomi o njegovem razumu.

«Ti si njega pobil? Kaj si res slep in gluhi?»

«Ne razumem te.»

«Ker menda, gosposko dete, še pojma nimaš, kaj je ljudstvo. Drugače ker ne bi bilo mogoče, da svoje glupe šale prenešaš v — cerkev! Dokler si dražil človeka zunaj — osobito zato, ker mož zbog svoje precejšnje ošabnosti in trdote, a tudi prejšnjega, vsem prilično znanega razmerja s tvojo ljubico ni posebno priljubljen — je bil marsikdo, morebiti celo večina nekako s teboj; zdaj pa, ki si prišel izzivat ne več duhovnika, čeprav grešnika, ampak naravnost mašnika, onečastat sveti kraj, si spraval še zadnjega človeka na njegovo stran. Glavo stavim, da tudi njo, Nežo, ako že hočeš vedeti!»

«Kaj? Nežo? Ali si znorel?» je prestrašen kriknil Bogataj.

«Jaz vsaj ne dvomim, ki svoje ljudi poznam!» je malo manj trdo odgovoril profesor, videč to grozo v prijateljevih očeh. «Lahko pa jo bom vprašal še danes. Zakaj zopet ti svetujem, da nemudoma odideš. Ni izključeno, da pride župnik med mašo popolnoma k sebi in na koncu spregovori. Dovolj bo ena beseda, da se ti kaj zgodi. Ne pozabi, da imaš radi Neže že precej nasprotnikov in da je bilo mnogo pohujšanja zadnji čas! Imaš denar pri sebi?»

Bogataj je topo gledajoč pokimal.

«Potem daj ključce sem! Jaz edini lahko jamčim za tvojo lastnino. Stopi do Škofelj peš, tam si vzemi voz in se odpelji na železnico, ako ti je na tem, da še danes dosepeš med ljudi! Premisli vse in sporoči čim prej, kaj naj s tvojimi stvarmi! Kar se tiče Neže ti dam še besedo, da je ne bom odvažal od tebe. Sicer ji lahko pišeš na moj naslov. Pojdi zdaj! V meni imaš prijatelja in bodi brez skrbi! Takoj po obedu pojdem k tebi in poskrbim, kar je treba. Na pse bo gledal Luka, ki ga najbolje poznajo.»

«Niti toliko ne smem počakati, da bi prišla iz cerkve, da bi še enkrat...?»

«Ne! Ne draži ljudi! Z Bogom! Jaz grem nazaj, da vidim, kaj bo!»

Stisnil je prijatelju roko in se naglo vrnil v cerkev.

Se za hip je Bogataj ostal tam, premišljujoč, ne bi li prej vsaj še enkrat stopil domov. Ali odhod bo potem še grši, ko bodo po cesti ljudje. Res se nikogar ne boji, toda tudi do kakih surovosti mu ni. In naposled ni dvoma, da bo v Pipanovih rokah vse popolnoma varno, peš pa itak ne more ničesar vlačiti s seboj.

«Vrag vzemi vse skupaj!» se je trpko nasmehnil in se nato naglo napotil po cesti proti Škofljam. In vedno hitrejši mu je bil korak. Samo na zadnjem ovinku se je še enkrat ozrl, pogledal tja gor na svoj domek in globoko zavzdihnil. Saj je moralo priti in je že skoraj težko pričakoval, a da se poslovi tako, tega ne bi bil pričakoval! Ampak naj reče Pipan, kar hoče — najkasneje danes teden bo Nežka za njim!...

Pet dni pozneje je Bogataj prejel od prijatelja tole pismo:

«Tvoj list je včeraj prišel. Zgodi se vse, kakor želiš. Luka je skoraj znorel od veselja, da bo imel stroho na stare dni. Danes je bil že v trgu, da ga preprišejo. Notar pravi, da moraš poslati pravilno pooblastilo na moje ime. Vse ostalo dobiš po železnici — tudi zvon, ako ne določiš drugače; župnik ga odločno odklanja..

Ah, prijatelj, in sedaj pride najtežje... Je vse zaman — Neža noče. Pravi, da je v nedeljo do konca spoznala, kakšen brezverec moraš biti, a z brezbožnikom ne mara nikakih zvez. Trdno pričakujem, da te prav ta odgovor — ozdravi...

Prihodnje dni nameravam priti k tebi, da se domeniva o vsem. Najbrže se tudi jaz še to leto preselim v domovino; če boš hotel, si ustanoviva nekakšno skupno življenje. Ni vrag, da se bova tvojemu puščavništvu še čisto veselo smejala!

Za danes mi bodi iskreno pozdravljen, ti moj dragi trsteniški ex«Antikrist!»

KONEC.

Dražba.

V nedeljo, dne 9. avgusta t. l. se bo ob 3. uri popoldne oddajala voznja približno 3500 m² lesa 24. oddelka knez Anerspergovih gozdov do ceste najcenejšemu ponudniku.

Dražba se bo vršila v gostilni Adolfa Krena na Jasnici.

Skupina voznikov, ki bi hotela vožnjo prevzeti, mora imeti najmanj štiri pare konj.

A. Kajfež, Kočevje.

Prodaja tovarne keksov.

Dne 10. avgusta 1925 ob 9. uri se na javni dražbi pri sodišču v Kranjski gori prodaja tovarna keksov na Jesenicah, ki je cenjena s stroji in približnami na Din 155.107-50. Najmanjši ponudnik znaša Din 77.553-75.

Na to dražbo se interese opozarjajo s pripombo, da je vsled neugodne železniške zveze treba prenočiti v Kranjski gori. 4186.

Zahvala.

Vsem, ki so povodom izgube naše ranike, ljube, nadomestljive namice, sestre, tete, sestrične, svakinje, soproge, gospe

Alojzije Gostiša roj. Svetic

izkazali toliko odkritega sožalja se tem potem najprisrčneje zahvaljujemo. Posebno veleč. gg. duhovnikom, g. dr. Vidmarju za njegov trud, g. svetniku dr. Schmidtu, g. notarju, vsem gg. uradnikom, radeškemu Sokolu, nadalje vsem cenj. damam, ki so ravnale v njeni dolgoletni bolezni lajšali njeno trpljenje, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem in vsem drugim ki so od blizu in daleč prišli da spremlijo rajko na njeni zadnji poti. Najbolje se zahvaljujemo cenjenim darovalcem krasnih vencov in šopkov, vsem skupaj in vsakemu posebej prisrčna zahvala.

Naj ji bo ohranjen trajen spomin!
Radeče, dne 4. avgusta 1925.

Zaljujoče rodbine:
Gostiša, Svetic, Strmolc.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, predobri oče in stari oče, gospod

Ivan Strumbl

dne 5. avgusta t. l. ob pol 4. uri jutraj previden z sv. zakramenti, po kratki, mučni bolezni v 76. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega rajka bo v četrtek, 6. avgusta ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti na Igu št. 22, na domače pokopališče.

Sv. maše zadržnice se bodo brale v domači župni cerkvi.

V Igu, dne 8. avgusta 1925.

Globoko žaljujoče rodbine in sorodniki.

Kdor oglašuje, ta napreduje

Ing. Milan Lenarčič

Ninka Lenarčič-eva roj. Stare

poročena

Monastir - Rakovica na dan Sv. Ilje 1925.

Javno-pravno zastopstvo in gospodarska pisarna

dr. Emil Gaj

Ljubljana, Beethovnova 15. — Telef. 971

zastopa v upravnih zadevah, zlasti tudi stanovanjskih in davčnih; ureja različne zadeve pri centralnih oblastvih, institucijah ter zasebnikih v Beogradu po svojem posebnem pooblaščenju; posreduje pri prodaji in uakupu nepremičnin ter posojila. 4116 a

Pergamentpapir

za vkuhanje sadja, najboljša svetovna češka znamka P. P. P. kakor tudi papir za zavijanje mastnega blaga. Samo na debelo pri glavnem zastopstvu Jadrana veletrgovina s papirjem, Zagreb, Prilaz 31, Telefon 8-59.

Zahtevajte ponudbo in vzorce!

Svetovna panorama v Mariboru

Rim ostane do 10. t. m. Krasne cerkve, soha sv. Očeta in katedrala sv. Petra 4193 a

Prilročano knjigo: Stojanović A., Kumanovska bitka.

Popis bitke in njen pomen z dvema zemljevidoma. Knjiga velja s poštno vred Din 31.— ter se naroči pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54

Suha bukova drva

odrezki od parket in žage se prodajajo tudi manjše količine po znani cenah dokler traja zaloga. — Drva 1 m dolga Din 15 za 100 kg Drva kratka (takoj porabna za štedilnik) Din 20 za 100 kg franko skladišče. Na željo dostava na dom po lastni cen. Ivan Šiška, tovarna parket in parna žaga, Ljubljana, Metelkova ulica 4. 3965 a

Razglas.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani odda dela za izkop za temelje in deloma za zidovje kleti za skupino hiš v Mariboru ob Kralja Petra trgu.

Vsem interesentom našim državljanom so na uvid načrti, pogoji in stroškovniki 8. t. m. ob uradnih urah v pisarni zavoda.

Obvezne s 100 Din kolkovane ponudbe se bodo morale predložiti do 12. t. m., na kar se interese posebno opozarjajo.

V Ljubljani, dne 5. avgusta 1925.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani, Aleksandrova c. 12.

DVE MODISTKI

prvovrstne moči, iščem za svoj modni atelje s popolno oskrbo. Ponudbe s plačilnimi zahtevami na ELLA VABIG, Osijek I. Kapucinska ul. 9

Gozdar

z večletno prakso v visokalnjskih legah, prvovrstna moč, se išče za takojšen nastop. Ponudbe z opisom življenja, navedbo referenc, prepisi spričeval itd. je poslati na podpisano upravo. Istotam se sprejme gozdni manipulant samostojna, prvovrstna moč, več manipulacije v alpskih legah.

Šumska uprava družbe „Jezerško“ Kokra nad Kranjem. 4181a

IX. dunajski mednarodni semenj

(japonski semenj) 8. — 12. septembra 1925

(Tehnični semenj dan dije)

7000 razstavljalcev iz 16 držav nudi svoje najzanimivejše novosti po brezkonkurenčnih cenah!

125.000 obiskovalcev iz vseh evropskih in prekomorskih držav!

Velika izbira dunajskih specialitet.

Precejšnje znižanje voznih cen na vseh jugos. in avstr. železnicah in na Dunavu.

Prestop meje, ako kupite vizumsko znamko za potni list za avstr. S 1-50 (dojarja 0-25)

Pojasnila, semanja izkazila in znamke za vizum potnega lista se dobe pri:

WENER MESSE A. G., Wien VII

in pri častnih zastopstvih v Ljubljani:

Avstr. konzulat, Turjaški trg 3,

Zvezi za tujski promet v Sloveniji, Aleksandrova cesta 8 in pri

g. Josipu Zidarju, Dunajska c. 31.

Kdor hoče spoznati mesta in kraje v Hrvatski, Bosni, Vojvodini, Srbiji, Dalmaciji itd., naj naroči

A. Melik:

Jugoslavija

Zemljepisni pregled. II. del.

Na 524 straneh podaja knjiga, ki ji je priložen tudi zemljevid, podroben popis naše države. Knjiga velja s poštno vred 52 Din, boljša izdaja 67 Din 50 p.

Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica št. 54

Bencin, olje.

Delavnica za popravila avtomobilov in motociklov.

Izposojevanje koles in popravila. Pneumatike, vsi deli in opreme najceneje pri

„EXPRESS“ d. z o. z.

LJUBLJANA, Vegova ulica št. 8.

Elektromotorje in diname,

žarnice Osram, Tungarom, Philips, električne neničljive (najboljši proizvod), lestence, svetilke in armature, električne števec (sv. carski proizvod), električne likalnice in posode, telefone, zvočne in električne, vsi drugi električni materijal KUPITE najceneje pri elektrovrški Karol Florjančič, Celje. Postrežba točna. 3904a

Kdor rad čita lepe povesti, naj naroči priljubljeno

romane „Jutra“

Do sedaj so izšli sledeči:

Roman po starih, pisanih in tiskanih virih

Pater Kajetan

Cena broš. Din 30.—, vez. Din 40.—, po pošti 2 Din več

Tigrovi zobje

Cena broš. Din 30.—, vez. Din 40.—, po pošti 2.— Din več

JEAN DE LA HIRE.

Lucifer

Fantastičen roman v VI. delu. Cena broš. Din 45.—, vezano Din 55.—, po pošti Din 2.— več.

FEREAL CUENDAS.

Veliki inkvizitor

Zgodovinski roman iz dobe španske inkvizicije. Cena Din 30.—, vez. Din 40.—, po pošti Din 2.— več.

HARRY SHEFF.

Hiš papeža

Zgodovinski roman, ki popisuje krvoločnost in neravno življenje papeža Aleksandra VI., njegovega sina Cesarja in hčerke Lukrecije Borgia. Broširano Din 30.—, vezano Din 40.—, po pošti Din 2.— več.

CLAUDE FARRERE:

Gusarji

Zgodovinski roman iz življenja morskih roparjev v XVII. stoletju. Cena broš. Din 30.—, vezano Din 30.—, po pošti Din 2.— več.

FR. HELLER.

Biografna velikega vojvode

Roman. Broš. Din 15.—, vez. Din 25.—, po pošti Din 2.— več

FR. HELLER:

Prigode gospoda Collina

Saljiv detektivski roman iz velikega sveta. Cena Din 10.—, po pošti Din 2.— več.

Knjige se naročajo pri uravnarstvu „Jutra“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54.

Importerji! Eksporterji!

Kupčijske zveze, zastopstva trgovskih hiš, tovarni in trdk vseh panog v Italiji dobite najlažje in najceneje potom

oglasov

v najvažnejših italijan. dnevnikih, ki so: Il Corriere della Sera, Milano; La Sera, Milano; La Giustizia, Milano; Edinost, Trieste; La Sera, Trieste; Il Popolo di Trieste; Goriska Straza, Gorizia; Il Mondo di Roma; La Tribuna di Roma; Il Secolo XIX, Genova; Il Corriere Mercantile, Genova; Il Mezzogiorno di Napoli; La Vedetta d'Italia, Fiume itd.

Proračune stroškov po originalnih časopisnih cenah dobavljajo po navedbi oglašnega teksta in prostora takoj italijansko zastopstvo dnevnika „JUTRO“

PUBBLICITA G. CEHOVIN

Trieste, Viale XX Settembre 65/1

Podružnica v Milano, Via Solferino 11.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ul. 50 (v lastnem poslopu).

Obrestovanje vlog, nakup in prodaje vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predumi in krediti vse vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits Ltd. Ltd.

Erzlojavke: Kredit Ljubljana Telefon 40. 457, 548,

805 in 806

81 a